

**Самоаналіз та самооцінювання
внутрішньої системи
забезпечення якості освіти
у закладі загальної середньої освіти
«Камінь-Каширський ліцей» №2
Камінь-Каширської міської ради**

Розглянуто
на засіданні педагогічної ради
Від 14.01.2022 року
(протокол №5)

Напрямок 1. Освітнє середовище закладу освіти

1.1. Забезпечення комфортних і безпечних умов навчання та праці

Приміщення і територія закладу освіти є безпечними та комфортними для навчання і праці. Територія ліцею має площу 2,65 гектара, на якій розміщені спортивні та ігровий майданчики. Також є багаторічні насадження: фруктовий сад, декоративні та хвойні дерева, однорічні насадження (клумби).

Територія та приміщення ліцею чисті та охайні, щоденно здійснюється вологе прибирання. Працівниками закладу періодично проводиться огляд території щодо її безпечності. Приміщення ліцею є недоступним для несанкціонованого доступу сторонніх осіб, охорону в денний час забезпечує черговий працівник ліцею. Відповідно до результатів спостереження за освітнім середовищем зафіксовано, що на території немає необрізаних дерев з сухим нависаючим гіллям. Територія ліцею є недоступною для несанкціонованого заїзду автотранспорту, доступу сторонніх осіб та є безпечною для фізичної активності здобувачів освіти: усе обладнання справне, відсутні ями, для під'їзду автотранспорту – асфальтове покриття, наявна велопарковка. Територія ліцею огорожена по периметру та є цілісною без ушкоджень, освітлюється у вечірній (нічний) час. Однак освітлення потребує оновлення і вже розроблений проект на його модернізацію (сесією Камінь-Каширської міської ради виділено кошти на виготовлення проектно-кошторисної документації). В'їзна брама і територія закладу під системою відеоспостереження.

Футбольне та баскетбольне поля придатні для безпечної фізичної активності учнів: покриття трав'яне та штучне, що не може призвести до травмування; на спортивному майданчику немає старих металевих конструкцій; асфальтне покриття бігової доріжки навколо футбольного поля потребує ремонту.

Господарські приміщення на території ліцею відсутні.

За результатами опитування учнів на запитання «Як Ви почуваетесь у ліцеї?» серед 91 респондента:

33% - мені цілком безпечно та психологічно комфортно;

61,5 % - мені в основному безпечно та психологічно комфортно;

3,5% - здебільшого не почувуюся в безпеці, мені психологічно некомфортно;

2% - не почувуюся у безпеці, мені психологічно некомфортно.

За результатами опитування батьків на запитання «У якому настрої ваша дитина, як правило, йде до ліцею?» серед 111 респондентів:

10 % вважають, що в піднесеному настрої, з радістю;

55,9 % - вважають, що здебільшого охоче;

24 % - не проявляє особливих емоцій;

13 % - здебільшого неохоче;

1% - пригніченому;

1% - відмовляється йти до закладу.

За результатами опитування учнів на запитання «Як Ви оціните облаштування території навколо закладу освіти?» серед 91 респондента:

29% - учнів вважають, що добре та відмінно;

55% - відповіли добре;
15% - відповіли, що задовільно;
1 % - відповіли, що погано.

За результатами опитування батьків на запитання «Як Ви оціните облаштування території закладу освіти?» серед 111 респондентів:

53% - батьків вважають, що добре;
40%- вважають, що відмінно;
12% - відповіли, що задовільно;
0% - відповіли, що дуже погано.

Приміщення закладу – триповерхова будівля загальною площею 10396,3 м², яка має 41 навчальний кабінет, 1 майстерню, 2 фізкультурні зали, актову залу, їдальню на 450 посадкових місць, бібліотеку з фондом у 13837 примірників. У ліцеї навчається 930 учнів, що не перевищує проектної потужності приміщення закладу. ЗЗСО «Камінь – Каширський ліцей» № 2 – заклад освіти, який включає три ступені освіти: 1– 4 класи - початкова школа, 5 – 9 класи - базова школа, 10 – 11 класи – старша школа. Потужність навчального закладу розрахована на навчання 1296 учнів. Наповнюваність закладу: 100% Кількість класів: 14 - початкова школа; 16 – базова школа; 4 - старша.

Для адаптації учнів початкової школи класні кімнати 1-4 класів відокремлені від класів базової та старшої школи. Облаштування приміщень закладу не створює загрози травмуванню учнів та працівників, про що свідчать акти перевірок.

Згідно наказу від 31.08.2021 №77 «Про організацію освітнього процесу» в закладі розроблені графіки харчування учнів, графік входу учнів до закладу (під час дії карантинних обмежень). Туалетні кімнати для дівчаток та хлопчиків відповідають санітарним умовам облаштування та забезпечені усім необхідним (вода, мило, електросушилки для рук, дезінфікуючі засоби під час карантинних обмежень), але в туалетах на першому поверсі відсутні на кабінках двері. Для дівчаток облаштована санітарна кімната з гарячою водою і біде.

За результатами опитування учнів на запитання «Як Ви оціните чистоту туалетних кімнат?» серед 91 респондента:

15% - учнів вважають відмінно;
25% - відповіли добре;
40% - відповіли, що задовільно;
20% - відповіли, що погано.

За результатами опитування батьків на запитання «Як Ви оціните чистоту туалетних кімнат?» серед 111 респондентів:

43% - вважають відмінно;
50% - відповіли добре;
7% - відповіли, що задовільно;
0% - відповіли, що погано.

Питний режим учнів відбувається з урахуванням карантинних обмежень, зокрема через використання індивідуальних ємкостей. У навчальних кабінетах

1-4 класів є умивальники, що дає можливість використовувати одноразові стаканчики. У закладі є питні фонтанчики, але у зв'язку з карантинними обмеженнями користування ними заборонено. Освітлення в приміщеннях ліцею, в переважній більшості класів відповідає санітарним нормам.

В закладі відсутня надлишкова нагромадженість меблів та інших речей. Навчальні кабінети початкової школи поділяються на осередки для різних видів роботи та відпочинку. Дотримується баланс у візуальній стимуляції простору: фарбування стін у різні кольори, гармонія кольорів, естетичне оформлення наочних матеріалів. На другому та третьому поверхах облаштовані місця і осередки для відпочинку учнів (місця для сидіння, настільна гра – теніс). В учительській кімнаті облаштовані місця для роботи і відпочинку педагогів, а також наявні персональні робочі місця педагогів у спеціально відведених приміщеннях.

Для реалізації освітньої програми заклад освіти на 100% забезпечений навчальними кабінетами. Відсутні кабінети: фізики, хімії, географії, лінгфонний кабінет та потребує модернізації кабінети англійської мови. На виконання листа ДНУ «Інституту модернізації змісту освіти» від 11.08.2021 № 22.1/10-1775 заклад потребує STEM-лабораторії. Кабінети початкової школи повністю забезпечені наочно – дидактичними матеріалами та технічними засобами навчання. Зокрема, серед 14 початкових класів всі кабінети мають телевізор, ноутбук та принтер. Кожний кабінет під'єднаний до мережі Інтернет. Відповідно до вимог НУШ для організації навчальної діяльності в початковій школі і безпосереднього залучення дитини до навчального процесу в кабінетах сформовано осередки для різних видів роботи та відпочинку учнів. Поверхні стін використовуються для розміщення інформаційних матеріалів, учнівських малюнків, творчих робіт, правил поведінки тощо.

Кабінети базової та старшої школи достатньо обладнані засобами навчання, зокрема, технічними (мають телевізори). З 19 кабінетів базової та старшої школи лише у 3-ох відсутні технічні засоби. Кабінети природничо-математичних дисциплін (математики, біології,) забезпечені сучасним обладнанням. У кожному є мультимедійна дошка, проектор, ноутбук, принтер, сучасні стенди, дидактичний матеріал. Проте потребує заміни проектору у кабінеті біології. У кабінеті математики наявні персональні ноутбуки.

Для забезпечення формування ключових компетентностей є 3 кабінети інформатики, які забезпечені необхідною комп'ютерною технікою, два кабінети іноземної мови, також кабінет історії, майстерня трудового навчання. Проте відсутній кабінет трудового навчання з обслуговуючої праці.

Усі навчальні кабінети мають науково – методичне забезпечення, необхідне для реалізації освітньої програми.

За результатами опитування учнів на запитання «Як Ви оціните чистоту навчальних кабінетів?» серед 91 респондента:

25% - вважають відмінно;

50% - відповіли добре;

18% - відповіли, що задовільно;

7% - відповіли, що погано.

За результатами опитування батьків на запитання «Як Ви оціните чистоту навчальних кабінетів?» серед 111 респондентів:

42% - вважають відмінно;

49% - відповіли добре;

7% - відповіли, що задовільно.

Заклад освіти має дві великі, обладнані з урахуванням санітарно-гігієнічних вимог спортивні зали та роздягальні для хлопчиків і дівчаток. Однак вони потребують ремонту. В 2022 році планується капітальний ремонт 1 спортивної зали і засновником вже виділено частину коштів.

За результатами опитування учнів на запитання «Як Ви оціните чистоту у спортивній залі?» серед 91 респондента:

30% - вважають відмінно;

48% - відповіли добре;

17% - відповіли, що задовільно;

5% - відповіли, що погано.

За результатами опитування батьків на запитання «Як Ви оціните чистоту у спортивній залі?» серед 111 респондентів:

30% - вважають відмінно;

55% - відповіли добре;

15% - відповіли, що задовільно.

Актова зала забезпечена відповідним технічним обладнанням (проектором, екраном, ноутбуком, музичною апаратурою, мікрофонами).

Повітряно-тепловий режим навчальних приміщень закладу відповідає санітарним вимогам. Здійснюється щоденне вологе прибирання усіх приміщень закладу.

За результатами опитування учнів на запитання «Як ви оцінюєте температурний режим у ліцеї?» серед 91 респондента:

37% - вважають відмінно;

45% - відповіли добре;

16% - відповіли, що задовільно;

2% - відповіли, що погано.

За результатами опитування батьків на запитання «Як ви оцінюєте температурний режим у ліцеї?» серед 111 респондентів:

38% - вважають відмінно;

53% - відповіли добре;

14% - відповіли, що задовільно;

1% - відповіли, що погано.

У ліцеї є їдальня на 450 посадочних місць, але у зв'язку з карантинними обмеженнями кількість посадочних місць зменшили до 220. Загалом спостерігається тенденція до покращення умов: оновлено обладнання кухні, закуплено сучасні холодильники, стелажі. Місце для видачі страв чисте. Доступне перспективне та щоденне меню, затверджене керівником закладу. У фойє закладу біля їдальні є рукомийники, рідке мило та 2 електросушилки для

рук.

За результатами опитування учнів на запитання «Як ви оцінюєте чистоту та облаштування їдальні?» серед 91 респондента:

25% - вважають відмінно;

45% - відповіли добре;

25% - відповіли, що задовільно;

5% - відповіли, що погано.

За результатами опитування батьків на запитання «Як ви оцінюєте чистоту та облаштування їдальні?» серед 111 респондентів:

26% - вважають відмінно;

47% - відповіли добре;

25% - відповіли, що задовільно;

5% - відповіли, що погано.

Заходи з охорони праці та безпеки життєдіяльності

Одним з пріоритетних напрямків роботи закладу з охорони праці учасників освітнього процесу є створення належних, безпечних умов праці, ефективної системи управління охороною праці, підвищення рівня безпеки праці шляхом проведення постійного технічного нагляду за станом обладнання, удосконалення його надійності та безпечності, створення нешкідливих та безпечних умов праці, проведення навчання і підвищення кваліфікації працівників з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки, виробничої санітарії і гігієни, тобто складових безпечного середовища освітнього процесу.

У своїй роботі адміністрація закладу керується Кодексом цивільного захисту України. Законом України «Про охорону праці», Положенням про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти (наказ МОН № 1669 від 26.12.2017 р.), Правилами пожежної безпеки для навчальних закладів та установ освіти України (наказ МОН від 15.08.2016 р.), відповідно нормативно - правовими документами Міністерства освіти і науки України, інших міністерств і відомств, органів державної виконавчої влади з питань безпеки життєдіяльності.

У ліцеї, ведеться документація, яка регулює трудові відносини та забезпечує виконання організаційних заходів щодо реалізації Закону України «Про охорону праці» та інших нормативно-правових документів з цих питань.

- Колективний договір між адміністрацією та профспілковим комітетом (реєстраційний № 68 від 15.11.2021р.), що містить розділ 6 з охорони праці та здоров'я, в якому передбачено ряд заходів з охорони праці.

- Річний план роботи ліцею, схвалений педагогічною радою (протокол від 31.08.2021 р. №1), у якому розділ «Охорона життя і здоров'я дітей, заходи безпеки, охорони праці, санітарно-профілактичні та оздоровчі заходи».

- Акти: готовності ліцею до нового навчального року; про проведення загального технічного обстеження приміщень та інженерних комунікацій; перевірки вентиляційних каналів; акти-дозволи на проведення занять у

кабінетах: математики, біології, інформатики; акт-дозвіл на проведення занять у спортивних залах та на спортивному майданчику, в майстерні.

- Журнали: реєстрації інструкцій з охорони праці; обліку видачі інструкцій з охорони праці; реєстрації вступного інструктажу з ОП (програма вступного інструктажу розроблена в закладі освіти на основі орієнтовного переліку питань вступного інструктажу, програма та порядок проведення вступного інструктажу з безпеки життєдіяльності затверджена наказом директора ліцею;

- реєстрації інструктажів з ОП на робочому місці: освітній та виробничий підрозділи; реєстрації цільового інструктажу учнів з безпеки життєдіяльності при організації та проведенні позакласних та позашкільних заходів; реєстрації нещасних випадків з учнями; адміністративно-громадського контролю стану умов праці і безпеки життєдіяльності учнів;

- паспорти кабінетів математики, біології, історії, іноземної мови, майстерні, спортивної зали.

- посадові та робочі інструкції всіх працівників ліцею;

- інструкції з охорони праці та безпеки життєдіяльності.

Постійний моніторинг за дотриманням безпечного середовища, формування навичок безпечної поведінки, збереження та зміцнення здоров'я учасників освітнього процесу – це основний напрям роботи ліцею. З цією метою усіма учасниками освітнього процесу вивчаються Правила дорожнього руху, проводяться Місячники безпеки, Тижні охорони праці і безпеки життєдіяльності.

Відповідно видані накази «Про проведення місячника безпеки життєдіяльності в ЗЗСО «Камінь-Каширський ліцей» №2 Камінь-Каширської міської ради» від 01.04.2021 р. №33 «Про підсумки проведення Місячника безпеки життєдіяльності в ЗЗСО «Камінь-Каширський ліцей» № 2 Камінь-Каширської міської ради» від 02.04.2021 р. № 38.

Стан травматизму в ліцеї - важливий показник дотримання безпечного середовища для учасників освітнього процесу. Відповідно до наказу директора «Про організацію роботи педагогічного колективу освітнього закладу щодо попередження дитячого травматизму 2021-2022 навчальному році» від 30.09.2021 р. № 93/о, у закладі систематично проводиться профілактична роботи щодо попередження дитячого травматизму як під час освітнього процесу, так і під час канікул.

В поточному навчальному році не зафіксовано нещасних випадків з учнями і працівниками ліцею.

Стан роботи з охорони праці, техніки безпеки під час освітнього процесу в ліцеї знаходиться під щоденним контролем адміністрації. Був виданий наказ «Про організацію роботи з охорони праці, безпеки життєдіяльності та призначення відповідальних осіб у 2021-2022 н.р.» № 25-г, від 23.08.2021 р. «Про створення комісії з перевірки і обстеження території закладу, навчальних кабінетів, спортивних залів, спортивної площадки, майстерні до 2021-2022 навчального року», № 28-г, від 27.08.2021 р.

На початок 2021-2022 н. р. були оформлені всі необхідні акти – дозволи на

проведення навчальних занять у кабінетах підвищеної небезпеки, а також Акт прийому готовності навчального закладу до нового навчального року. Відпрацьована програма вступного інструктажу з охорони праці для працівників. Перед початком навчальних занять один раз на рік, а також при зарахуванні або оформленні до закладу освіти здобувача освіти проводиться вступний інструктаж з безпеки життєдіяльності класним керівником. Учителі фізики, хімії, біології, інформатики, технічної та обслуговуючої праці, фізичної культури перед виконанням лабораторних, практичних робіт, навчальних занять у спортзалі або на спортивному майданчику, в майстерні проводять відповідні інструктажі з техніки безпеки до кожного виду робіт, тільки після цього допускають учнів до виконання визначених завдань. Відповідно до нормативних вимог з учнями проводяться інструктажі з безпеки життєдіяльності при організації екскурсій, виховних заходів тощо. Учні та працівники закладу систематично проходять медичний огляд. В закладі спланована та ведеться позакласна робота з питань безпеки життєдіяльності учнів. Вчителями використовуються різноманітні форми роботи з даного питання.

Класні керівники 1-11 класів для забезпечення безпечного середовища в ліцеї: проводять бесіди з пожежної безпеки, безпеки дорожнього руху, правил поведінки під час складних погодних умов, з правил безпечної поведінки на водних об'єктах, відпрацювання порядку евакуації згідно планів евакуації на випадок пожежі та надзвичайних ситуацій, організують роз'яснювальну роботу серед учнів щодо поводження з вибухонебезпечними предметами, заохочують здобувачів освіти до участі у Тижнях знань безпеки життєдіяльності, відпрацьовують практичні дії в умовах виникнення надзвичайних ситуацій та надання першої допомоги постраждалим.

Організація та проведення перевірки знань працівників з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності проводиться згідно графіка 1 раз на три роки. У 2021 р. був виданий наказ «Про проведення навчання і перевірки знань працівників школи з питань охорони праці» №17. Результати перевірки знань працівників з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності у закладі оформлені протоколом засідання комісії з перевірки знань працівників з охорони праці та безпеки життєдіяльності.

Успішним є поєднання роботи з охорони життя й здоров'я з проведенням занять із цивільної захисту та надзвичайних ситуацій, відпрацюванням елементів евакуації учасників освітнього процесу із закладу. Пожежно-технічна комісія, яка була створена згідно наказу «Про створення пожежно-технічної комісії 2021-2022 н.р.» № 21-г, від 20.08.2021 р., постійно обстежує територію ліцею і прилеглі території з метою виявлення об'єктів, що становлять потенційну небезпеку. Члени комісії перевіряють відповідність до вимог протипожежних норм евакуаційні шляхи, електромережі та електрообладнання, вказівники місця знаходження вогнегасників, перевіряють наявність на поверххах будівлі планів евакуації на випадок пожежі та надзвичайних ситуацій.

Заклад не в повному обсязі забезпечений первинними засобами

пожежогасіння та автоматичної сигналізації.

А пожежні виходи в належному стані, шляхи евакуації не захаращені.

Працівники закладу обізнані з правилами поведінки в разі нещасного випадку зі здобувачами освіти та працівниками закладу. У ліцеї проводяться навчання педагогічних працівників з питань надання домедичної допомоги, реагування на випадки травматизму або погіршення самопочуття здобувачів освіти та працівників під час освітнього процесу.

За результатами опитування педагогічних працівників на запитання: «У закладі освіти проводяться навчання/інструктажі з охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки, правил поведінки в умовах надзвичайних ситуацій, інструктажі з домедичної допомоги?» серед 51 респондентів:

96,1% - відповіли, що так, регулярно проводяться навчання та інструктажі;

2% - відповіли, що проводяться виключно інструктажі;

1,9% - відповіли, що все зводиться до підпису в журналах.

За результатами опитування педагогічних працівників на запитання: «У закладі освіти розроблений алгоритм дій у разі нещасною випадку із учасниками освітнього процесу? Ви дотримуєтесь його?» серед 51 респондентів:

100% - відповіли, що алгоритм дій розроблений, усі педагогічні працівники дотримуються його у разі нещасного випадку.

За результатами опитування учнів на запитання «Чи відчуваєте Ви у безпеці, перебуваючи в школі?» серед 91 учнів

33% - мені цілком безпечно та психологічно комфортно;

61,5% - мені в основному безпечно та психологічно комфортно;

4% - здебільшого не відчуваюся в безпеці, мені психологічно некомфортно;

2,5% - не відчуваюся в безпеці, мені психологічно некомфортно.

З метою чіткої організації режиму дня, який відповідає віковим нормам учнів, збереження здоров'я й попередження харчових та інфекційних захворювань, у ліцеї організовано харчування учнів. Суворо виконуються всі необхідні умови санітарного контролю щодо термінів і умов зберігання та реалізації продуктів, дотримується питний режим. Сестра медична ретельно слідкує за санітарним станом приміщень їдальні, різноманітністю страв, дотриманням циклічного меню, виконує усі вимоги санітарно- епідеміологічної служби. Меню вивішено на видному місці в обідній залі, у ньому зазначено найменування страв. Випадків порушень термінів реалізації продуктів не було. Усе обладнання харчоблоку знаходиться в робочому стані.

За результатами опитування учнів на запитання: «Чи є харчування, яке пропонує шкільна їдальня/школа, смачним та корисним (здоровим)?» серед 91 респондента:

16,5 % - відповіли, що так їжа в їдальні/школі смачна і корисна;

57,1 % - відповіли, що як правило, їжа в їдальні/школі смачна і корисна;

7,7% - відповіли, що їжа несмачна;

18,7 % - відповіли, що не знаю, бо не харчуюсь у шкільній їдальні/школі.

За результатами опитування батьків на запитання: «Чи ваша дитина харчується у закладі освіти?» серед 111 респондентів:

33,6 % - відповіли, що «так», завжди;

36,4% - відповіли, що переважно «так»;

21,8% - відповіли, що «іноді»;

8,2% - відповіли, що «ні», ніколи.

За результатами опитування батьків на запитання «Якщо Ваша дитина харчується у школі, то наскільки Ви задоволені харчуванням» серед 111 респондентів:

10% - відповіли, що повністю задоволена/задоволений;

58% - відповіли, що переважно задоволена/задоволений;

32% - відповіли, що переважно незадоволена/незадоволений;

7% - відповіли, що повністю незадоволена/незадоволений.

За результатами опитування педагогів на запитання «Чи Вас задовольняють умови організації харчування у закладі?» серед 51 респондента:

80% - відповіли, що «так»;

19,6 % - відповіли, що переважно «так».

1.1.6. Використання мережі Інтернет

У закладі освіти створюються належні умови для безпечного використання мережі Інтернет, в учасників освітнього процесу формуються навички безпечної поведінки в Інтернеті.

До послуг здобувачів освіти 84 комп'ютери, які підключені до мережі Інтернет. Площа приміщень закладу покрита Wi-Fi 7467 м², також підключені до мережі інтернет 3 комп'ютерні класи.

Відповідно до результатів проведеного анкетування переважна більшість учнів та їхніх батьків поінформовані щодо безпечного використання Інтернету. Глобальна мережа в ліцеї проведена через кабельне та бездротове з'єднання (Wi-Fi). Педагоги отримують достатньо інформації з навчання щодо питань безпеки дітей в Інтернеті. Питання безпечного користування Інтернетом розглядаються під час годин класного керівника та під час проведення навчальних занять у формі профілактичних бесід, демонстрації тематичних відеороликів тощо.

Результати анкетування:

За результатами опитування учнів на запитання: «Інформує вас заклад про те, як безпечно користуватися інтернетом?» серед 91 респондента:

63,6 % - відповіли, що «так», проводяться інформаційні заходи;

23,1 % - відповіли, що «так», проводяться лише під час уроків інформатики

9,9% - відповіли, що «ні», заходи не проводились, але я дотримуюсь правил безпечного користування мережею Інтернет;

3,4% - відповіли, що «ні», жодних заходів не проводилося.

За результатами опитування учнів на запитання: «Інформує вас заклад про те, як безпечно користуватися інтернетом?» серед 91 респондента:

63,6 % - відповіли, що «так», проводяться інформаційні заходи;

23,1 % - відповіли, що «так», проводяться лише під час уроків інформатики

9,9% - відповіли, що «ні», заходи не проводились, але я дотримуюсь правил безпечного користування мережею Інтернет;

3,4% - відповіли, що «ні», жодних заходів не проводилося.

У закладі освіти налагоджено систему роботи з адаптації та інтеграції здобувачів освіти до освітнього процесу, професійної адаптації працівників.

У закладі освіти налагоджено систему з адаптації та інтеграції здобувачів освіти до освітнього процесу. Згідно з річним планом роботи ліцею у вересні – листопаді адміністрацією здійснювалося комплексне вивчення рівня готовності учнів перших класів до навчання у школі. Для того, щоб адаптаційний період у першокласників минув успішно, були передбачені наступні етапи його організації: складання розкладу занять відповідно до санітарних умов, створення куточка першокласника. У процесі навчання проводилося спостереження за індивідуальним розвитком дітей, через спілкування з батьками, накопичувалася інформація про кожну дитину і її сім'ю. основною новацією у практиці діяльності перших класів є структурування змісту початкової освіти на засадах інтегративного підходу у навчанні. Однією з оптимальних моделей інтеграції у початковій школі є інтеграція навколо соціокультурної теми під час тематичних днів/тижнів. Створення єдиного для навчальних предметів тематичного простору дозволяє уникнути дублювання інформації у змісті різних навчальних дисциплін. Таким чином забезпечуються збалансованість у сприйманні інформації різних освітніх галузей, психологічно комфортна атмосфера навчальних занять.

Щоб учні із задоволенням відвідували школу, педагоги спрямовують освітній процес на інтереси дитини; на створення сприятливого психологічного клімату у закладі; на забезпечення оптимального фізичного, розумового, психічного розвитку дитини, на створення атмосфери успіху.

Окрім перших класів, у закладі здійснювався класно-урочний контроль за процесом адаптації до нових умов навчання учнів 5-их класів. Адміністрація ліцею відвідала уроки у 5-тих класах, під час яких досліджувався рівень навченості та вихованості здобувачів освіти, здійснювалося спостереження за емоційним станом дітей під час освітнього процесу. Психолог, соціальний педагог провели анкетування серед учнів з метою з'ясування особливостей проходження адаптаційного етапу.

Початок навчання учнів в основній школі є серйозним випробуванням для всіх учасників освітнього процесу: дітей, педагогів, батьків. Труднощі, з якими стикаються учні 5 класу, пов'язані насамперед з переходом на предметне навчання. Адже звичні вимоги одного чи кількох вчителів змінилися великою

кількістю вимог різних вчителів-предметників, зросло навчальне навантаження, застосовуються нові форми і методи навчання. Усе це впливає на успішність здобувачів освіти, яка залежить як від їхніх індивідуальних особливостей та рівня готовності, так і від ефективності реалізації принципу наступності та перспективності між початковою та основною ланками освіти.

За результатами вивчення стану адаптації учнів п'ятих класів в базовій школі були надані рекомендації вчителям предметникам, класному керівнику.

Потреба адаптації учнів десятих класів під час переходу із базової до старшої школи зумовлена зміною їхнього соціального оточення. Здобувачам освіти доводиться звикати до особливостей і умов навчання, нової системи цінностей і норм поведінки, що формується у колективі класу. Консультативна робота з педагогами, батьками, розвивальні заняття з учнями, психологічна просвіта сприяють адаптації учнів.

Вивчення періоду адаптації учнів 1-х, 5-х, 10-х класів узагальнюється наказами: «Про підсумки адаптації учнів 1 класу до навчання» №103/о від 02.11.2021 р., «Про підсумки адаптації учнів 5 класу до навчання» №112/о від 29.11.2021 р., «Про підсумки адаптації учнів 10 класу до навчання» №121/о від 23.12.2021 р.

1.2. Створення освітнього середовища, вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації.

1.2.1. Заклад освіти планує та реалізує діяльність щодо запобігання будь-яким проявам дискримінації, булінгу в закладі

У закладі освіти сформована антибулінгова політика. Розроблено, затверджено та оприлюднено План заходів на 2021-2022 н. р., спрямованих на запобігання та протидію булінгу; на сайті ліцею є контактна інформація екстрених служб та телефону довіри. Створено антибулінгову комісію, розроблено Алгоритм діяльності соціально-психологічної служби ліцею при виникненні ситуацій булінгу: затверджено План заходів щодо запобігання, профілактики та протидії булінгу, процедура подання учасниками освітнього процесу заяв про випадок булінгу (цькування) та розгляд заяв в закладі освіти (Згідно Закону України «Про освіту», розділ I, статті 25, 26), який оприлюднено на сайті ліцею

(<https://nvk2-kamin.volyn.ua>).

Працює цілодобовий сайт підтримки психолога (dopomogapsihologiena.com).

На першому поверсі ліцею розміщені інформаційні матеріали щодо протидії булінгу та встановлено скриньку довіри, через яку здобувачі освіти можуть звернутися до соціально-психологічної служби, адміністрації, кинувши своє повідомлення у скриньку.

У ліцеї реалізуються заходи із запобігання проявів дискримінації, а саме: години спілкування на тему «Протидія кібербулінгу», проведення профілактичних занять в рамках Всеукраїнської акції «16 днів проти насильства», просвітницькі заняття на тему «Толерантність як необхідність!», а також бесіди про права дітей, допомога в конструктивному вирішенні конфліктних ситуацій, демонстрація тематичних відеороликів.

Щоб попередити виникнення булінгу, створити безпечне середовище та комфортну атмосферу для учнів, проводяться профілактичні та просвітницькі заходи, спрямовані на вироблення у дітей негативного ставлення до насильства, тренінгові заняття, анкетування, години спілкування.

Задokumentованих випадків булінгу в закладі не було останні 3 роки.

На Питання 12 «Чи траплялося з вами за останній рік у школі або за її територією на регулярній основі щось із наступного:

12.1. «Психологічне насильство, тролінг, маніпуляції, приниження, кепкування?» За результатами опитування учнів:

91,2% - учнів відповіли, ні;

8,8% - учнів відповіли, так.

12.2. «Фізичне насильство (побиття, завдання шкоди здоров'ю, штовхання)?» За результатами опитування учнів:

97,8% - учнів відповіли, ні;

2,2% - учнів відповіли, так.

12.3. «Економічне насильство (вимагання грошей, відбирання їжі, особистих речей)?» За результатами опитування учнів:

97,8% - учнів відповіли, ні;

2,2% - учнів відповіли, так.

На питання «Якщо Ви потерпали від випадків булінгу/цькування (систематичні, регулярні дії чи бездіяльність дорослих або інших учнів, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному), чи стали його свідком, то до кого Ви звертались за допомогою у школі (гімназії, ліцеї)?» учні відповіли:

59,1% - ні до кого не звертався/зверталася;

9,1% - до директора;

13,6% - до практичного психолога;

9,1% - до заступника директора;

27,3% - до класного керівника;

18,2% - до педагогів;

13,6% - до однокласників.

За результатами опитування учнів:

На питання «Чи допомогло це звернення зупинити булінг/цькування?»

За результатами опитування учнів:

29,4% - учнів відповіли, булінг/цькування стосовно мене припинився;

52,9% - учнів відповіли, ніхто нічого не зробив;

11,8% - учнів відповіли, мені допомогло частково: булінг/цькування припинився на певний час;

5,9% - учнів відповіли, мені намагалися допомогти, але булінг/цькування не припинився.

Беручи до уваги зазначену інформацію, можна стверджувати, що в закладі освіти є потреба в більш ґрунтовній роз'яснювальній та профілактичній роботі щодо протидії булінгу серед учасників освітнього процесу, зокрема проведення заходів, які допоможуть відрізнити конфліктну ситуацію від цькування.

1.2.2. Правила поведінки учасників освітнього процесу в закладі освіти забезпечують дотримання етичних норм, повагу до гідності, прав і свобод людини

У закладі освіти спільно із школою лідерів розроблені Правила поведінки здобувачів освіти, затверджені наказом від 20.12.2021 №118 та оприлюдненні на сайті ліцею (<https://nvk2-kamin.volyn.ua>)

Правила поведінки учасників освітнього процесу в закладі забезпечують дотримання етичних норм, повагу до гідності, прав і свобод людини. Здобувачі освіти дотримуються прийнятих правил поведінки та взаємодіють на засадах взаємоповаги: не спостерігаються випадки образливої поведінки, прояви фізичного або психологічного насильства. Педагогічні працівники та адміністрація ліцею здійснюють спостереження за дотриманням правил поведінки учасниками освітнього процесу.

У фойє ліцею розміщений стенд «Правила поведінки здобувачів освіти». Крім того у кожному класі є куточок інформації з QR-кодом щодо правил поведінки у закладі освіти.

За результатами опитування батьків на запитання «Чи ознайомлені Ви з правилами поведінки, що прийняті у закладі та дотримуетесь їх?»

89,9% - відповіли, ознайомлений і приймаю;

7,3% - відповіли, нічого не знаю про правила поведінки;

1,8% - відповіли, ознайомлений, але не приймаю;

0,9% - відповіли, мене не влаштовують правила поведінки через порушення прав дітей.

За результатами опитування учнів на запитання «У Вашій школі (гімназії, ліцеї) розроблені правила поведінки? Чи ознайомлені Ви з ними та дотримуетесь їх?»

79,1% - відповіли, так, правила розроблені, оприлюднені, я їх дотримуюся;

14,3% - відповіли, так, правила розроблені, оприлюднені, але я їх не дотримуюся;

4,4% - відповіли, правила не оприлюднені, але я дотримуюся загальних правил культури поведінки;

2,2% - відповіли, мені нічого про це невідомо.

За результатами опитування педагогічних працівників на запитання «У закладі освіти розроблені правила поведінки та учасники освітнього процесу дотримуються їх?»

70,6% - відповіли, правила поведінки у закладі розроблені, учасники освітнього процесу ознайомлені з ними та дотримуються.

29,4% - відповіли, правила поведінки у закладі розроблені, учасники освітнього процесу ознайомлені з ними, але не дотримуються.

1.2.3. Керівництво закладу освіти, педагогічні працівники протидіють булінгу (цькуванню), іншому насильству, дотримуються порядку реагування на їх прояви

Заклад освіти співпрацює з представниками правоохоронних органів з питань запобігання та протидії булінгу.

За результатами опитаних педагогічних працівників 88,2% зазначили, що в ліцеї регулярно проводиться навчання, просвітницька діяльність за участі відповідних служб/органів/організацій для усіх учасників освітнього процесу з метою виявлення ознак булінгу (цькування) та запобігання його прояву.

Щоб вчасно діагностувати ознаки булінгу, педагоги, класні керівники, практичний психолог та соціальний педагог ведуть постійну роботу, протидії булінгу.

На сайті ліцею надана інформація про булінг, його причини, наслідки та види. Розповсюджуються друковані та електронні матеріали для батьків про булінг. Створена вайбер група соціального педагога з батьками, станом на 01.09.2021 в групі 25 батьків, робота до залучення батьків до групи продовжується.

Вчителі також проінформовані про булінг та розуміють, що для успішного попередження та протидії насильству треба проводити заняття з навчання навичок ефективного спілкування та мирного розв'язання конфліктів. Які вони проводять самостійно у формі ігор, бесіди та заняття на класних годинах, різні екскурсії які також показують наскільки діти дружні та відкриті, та залучають соціального педагога для більш детальної та профілактичної роботи. З метою профілактики та запобігання булінгу, знято мотиваційний відеоролик учнями нашого закладу та оприлюднено на сайті ліцею (<https://www.youtube.com/watch?v=fb-G6IQ6rug>)

Переважає більшість педагогічних працівників та керівництво пройшли онлайн-навчання з протидії булінгу, а саме: «Недискримінаційний підхід» на платформі EdEra та «Протидія та попередження булінгу в закладах освіти» на платформі Prometheus.

За результатами опитування батьків на запитання «Чи проводиться у закладі освіти робота з батьками щодо: Попередження та зниження рівня дискримінації, попередження та зниження рівня насилля, безпечне використання мережі інтернет, попередження кібербулінгу?»

• Попередження та зниження рівня дискримінації:

16% - відповідали постійно;

34% - часто;

42% - іноді;

8% - ніколи.

• Попередження та зниження рівня насилля:

19% - відповідали постійно;

36% - часто;

40% - іноді;

6% - ніколи.

• Безпечне використання мережі інтернет:

20% - відповідали постійно;

37% - часто;

34% - іноді;

11% - ніколи.

- **Попередження кібербулінгу:**

28% - відповіли постійно;

31% - часто;

34% - іноді;

9% - ніколи.

За результатами опитування педагогічних працівників на запитання «У закладі освіти реагують на Ваші звернення про випадки булінгу?»

78,4%- відповіли, так, завжди;

19,6%- відповіли, таких випадків не було;

2%- відповіли, переважно так.

За результатами опитування педагогічних працівників на запитання «У закладі освіти проводиться навчання, просвітницька робота за участі відповідних служб /органів/органіацій для учасників освітнього процесу по булінгу (цькування) та запобігання його прояву?»

88,2% - відповіли так, регулярно проводяться із усіма учасниками освітнього процесу;

4%- відповіли так, проводяться регулярно, але тільки для учнів;

2%- відповіли так, проводяться, але не більше 1-2 разів на рік.

За результатами опитування батьків на запитання «Якщо Ви звертались з приводу випадків булінгу, якою була реакція закладу?»

75% - відповіли, я не звертався/зверталася;

11,5% - відповіли, проблема вирішувалась конструктивно;

8,7% - відповіли, не зверталися.

Вимога 1.3. Формування інклюзивного, розвивального та мотивуючого до навчання освітнього простору

Критерій 1.3.1. Приміщення та територія закладу освіти облаштовуються з урахуванням принципів універсального дизайну та/або розумного пристосування

Приміщення та територія закладу освіти облаштовані з урахуванням принципів універсального дизайну та розумного пристосування.

У ліцеї частково забезпечено доступ до споруди учням з особливими освітніми потребами: встановлена кнопка виклику, наявні поручні, які відповідають санітарним вимогам, проте пандус відсутній.

Приміщення закладу не пристосоване для вільного пересування дітей з ООП коридорами та з поверху на поверх, оскільки будівля ліцею є трьохповерховою, необладнана ліфтами та через відсутність виробничої потреби. Наявне контрастне маркування першої та останньої сходинки сходової частини та поручнів.

Туалетні кімнати пристосовані для потреб учасників освітнього процесу: достатня площа туалетних кімнат, наявне спеціальне санітарно- технічне обладнання, безпороговий дверний прохід та достатній рівень освітлення. Проте відсутні: поручні, двері в кабінках та кнопка виклику для надання допомоги.

У закладі забезпечується можливість вільного та зручного переміщення в навчальних кабінетах та користування меблями. Висота учнівських столів та стільців в переважній більшості навчальних кабінетах відповідає санітарно-гігієнічним вимогам. Висота учнівських столів та стільців регулюється в кабінетах таких класів 1-А, 1-Б, 1-В, 1-Г, 2-А, 2-Б, 2-В, 2-Г, 2-Д, 3-А, 3-Б, 3-В, 4-А, 4-Б, 4-В, 4-Г, 5-А, 5-Г, 7-А, 7-Б, 8-А, 8-Б, 9-Б, 10-Б, а в решті класних кімнат замінюються відповідно до вікових та фізіологічних норм. Шафи, полиці, стелажі надійно закріплені.

Захарашення коридорів, рекреацій, міжсходових клітин – відсутнє.

У закладі освіти територія (доріжки, ігрові спортивні майданчики тощо) адаптовані до використання всіма учасниками освітнього процесу.

У ліцеї функціонує ресурсна кімната, обладнана дидактичними засобами для осіб з особливими освітніми потребами – ігрові, навчальні, корекційно-розвиткові матеріали. Наявна медіатека, до якої входять фліпчарт, ноутбук, принтер та проектор. Ресурсна кімната розділена на зони: навчальна, ігрова та психологічного розвантаження. Ігрова зона обладнана велотренажером, сухим басейном, пісочницею з підсвіткою для пісочної терапії та гімнастичною стінкою з причіпним обладнанням для організації оздоровчих заходів.

Критерій 1.3.2. У закладі освіти застосовуються методики та технології роботи з дітьми з особливими освітніми потребами

В закладі освіти схвалено Положення про індивідуальну форму здобуття освіти та Положення про команду психолога – педагогічного супроводу (протокол засідання педагогічної ради №1 від 31.08 2021р).

В освітній програмі закладу, схваленій на засіданні педагогічної ради (протокол №1 від 31.08.2021 року), відображено навчання дітей з особливими освітніми потребами.

З метою реалізації інклюзивного та індивідуального навчання (педагогічний патронаж) протягом 2021-2022 навчального року видані накази:

від 31.08 2021 р. № 65. «Про організацію інклюзивного навчання»,

від 31.08.2021р. № 66. «Про організацію індивідуального навчання»,

від 01.09.2021р. №80/о «Про команду психолога-педагогічного супроводу»,

від 04.09.2021р. №85 «Про організацію індивідуального навчання учениці 5-В класу»,

від 29.10.2021р. №202 «Про організацію роботи інклюзивної групи продовженого дня у закладі загальної середньої освіти «Камінь-Каширський ліцей» №2 Камінь-Каширської міської ради»;

від 14.12.2021р. №116 «Про організацію індивідуального навчання учениці 10-Б класу»;

Адміністрацією закладу здійснюється системний контроль за організацією інклюзивного та індивідуального навчання. Вивчалось питання щодо організації інклюзивного та індивідуального навчання та розглядалося на нарадах при директору.

Контингент здобувачів освіти, які навчаються за індивідуальною та інклюзивною формами поділяються за особливими освітніми потребами таким чином:

- особи з інтелектуальними порушеннями – 4 учнів (9-В -1, 6-В -1, 3-Б -1, 5-В – 1);
- особи з затримкою психічного розвитку – 4 учнів (9-В -1 , 8-В -1, 3-В – 1, 3-А – 1);
- особи з вадами зору – 2 учня (4-Б -1, 8-В – 1);
- особи з порушеннями опорно-рухового апарату – 2 учня (8-В -1, 10-Б – 1).

Включення здобувачів освіти з психофізичними порушеннями у спільноту дітей з типовим розвитком вимагає подолання бар'єрів, що гальмують процес поступового входження в соціальне середовище. Для забезпечення інклюзивного навчання у закладі освіти, для дітей з обмеженими можливостями, створено відповідні умови, а саме:

- психологічний мікроклімат, сприятливий для навчання дітей з порушеннями розвитку;
- кадрові ресурси, тобто спеціально підготовлені фахівці для роботи з дітьми з ООП, які працюють із здобувачами освіти в інклюзивних класах.

Заклад освіти забезпечений кадровими ресурсами для реалізації корекційної складової інклюзивного навчання, а саме: практичним психологом, вчителем-логопедом та соціальним педагогом. У поточному навчальному році введено 6 ставок асистента вчителя та 0,5 ставки асистента вихователя, за якими працює 10 педагогічних працівників.

Для роботи з дітьми з особливими освітніми потребами щорічно укладається цивільно-правові договори з відповідними спеціалістами на проведення (надання) корекційно-розвиткових занять (послуг). За укладеними договорами щомісячно складаються акти приймання проведених (наданих) корекційно-розвиткових занять (послуг).

Особливістю організації освітнього процесу для дітей з особливими освітніми потребами є його корекційна спрямованість. Для проведення корекційно-розвиткових занять в індивідуальному навчальному плані учня передбачено певну кількість годин, що встановлюються з урахуванням рекомендацій інклюзивно-ресурсних центрів відповідно до особливостей психофізичного розвитку дитини, що відображено в освітній програмі закладу освіти.

Клас	Кількість учнів з особливими освітніми потребами	Перелік корекційно-розвиткових занять	Кількість годин, відведених на корекційно-розвиткову складову (згідно висновків ІРЦ)
3-Б	1	1.Розвиток мовлення 2.Соціально-побутове орієнтування	5

3-В	1	1.Розвиток мовлення 2.Корекція розвитку	4
4-Б	1	1. Розвиток мовлення 2.Соціально-побутове орієнтування	4
6-В	1	1.Розвиток мовлення 2.Соціально-побутове орієнтування 3.Лікувальна фізкультура	5
8-В	2	1.Розвиток мовлення 2.Соціально-побутове орієнтування 3.Корекція розвитку 4.Лікувальна фізкультура	3+4
9-В	2	1.Розвиток мовлення 2.Корекція розвитку 3.Ритміка 4.Соціально-побутове орієнтування	4+4

Вчителі та корекційні педагоги закладу в роботі з дітьми з особливими освітніми потребами використовують методики та технології, які забезпечують розвиток особистості учня з огляду на індивідуальні потреби, а саме:

- диференціація процесу навчання та особистісно-орієнтоване навчання;
- ігрові технології;
- дистанційне навчання;
- проєктне навчання;
- мультимедійне та інтерактивне навчання.

Методи та форми роботи, які застосовують педагоги у процесі проведення корекційно-розвиткових занять з особами з особливими освітніми потребами:

- аналіз діяльності дитини (на кожную дитину окремо заведено портфоліо, де накопичується матеріал для аналізу: дитячі малюнки, письмові роботи тощо);
- метод спостереження, який дає змогу зробити висновки про різні прояви психіки дитини (фіксується в Зошиті спостережень);
- метод тестування, який використовується для оцінювання рівня розвитку здібностей та можливостей дитини;
- психологічне консультування (просвітницька діяльність проводиться переважно з педагогами).

Для реалізації корекційної складової педагога у процесі проведення корекційно-розвиткових занять з особами з особливими освітніми потребами застосовують такі прийоми:

- гімнастика для очей та язика;

- психогімнастика;
- ігри з м'ячем;
- піскотерапія;
- фізкультхвилинки;
- завдання на розвиток дрібної моторики та всіх видів сприйняття (зорового, слухового, емоційно-вольового);
- мнемотичні прийоми;
- презентації та демонстрації;
- кінезіотерапія.

Заклад освіти забезпечений необхідними навчально-методичними посібниками, наочно-дидактичними матеріалами та допоміжними засобами навчання відповідно до потреб здобувачів освіти з порушеннями психофізичного розвитку.

Освітній процес у класах з інклюзивним навчанням здійснюється відповідно до плану закладу освіти. Відповідно до особливостей інтелектуального розвитку для кожного здобувача освіти з особливими освітніми потребами розроблена індивідуальна програма розвитку дитини.

Індивідуалізація освітнього процесу здійснюється і через надання додаткових форм підтримки у процесі навчання, зокрема асистента вчителя, який здійснює особистісно-орієнтоване спрямування освітнього процесу, адаптує навчальні матеріали відповідно до особливостей навчальнопізнавальної діяльності дітей з особливими освітніми потребами.

Згідно плану роботи закладу освіти щодо організації індивідуального та інклюзивного навчання проводяться бесіди з класними керівниками, батьками, психологом, логопедом та соціальним педагогом. Для забезпечення якісного проведення навчання за інклюзивною та індивідуальною формою проводяться виробничі наради при директору.

У процесі роботи в класах, де є діти з ООП, вчителі застосовують освітні технології і методики для досягнення позитивного результату:

- особистісно орієнтоване навчання,
- індивідуальна освітня траєкторія,
- формувальне оцінювання,
- кооперативне навчання (робота в групах).

Педагоги закладу, які працюють в інклюзивних класах дотримуються таких стратегій у роботі:

- дітям пропонується безпечне місце, звідки вона спостерігає за діяльністю інших;
- залучення дитини до групової діяльності;
- використання позитивних підкріплень (усмішка, кивок головою);
- увага звертається на зусилля, а не на результат;
- обмеження рівня шуму;
- чіткі зрозумілі вказівки;

- планування заняття так, щоб була можливість проводити оцінювання та індивідуального навчання кожного учня;
- можливість учню діяти самостійно;
- заохочування колективні види діяльності, які сприяють соціальному розвитку всіх дітей;
- використання сучасних ефективних підходів.

При проведенні занять педагоги оцінюють конкретні досягнення здобувачів освіти, незалежно від їхнього інтелектуального, фізичного, соціального, емоційного стану. Готуючись до уроку педагоги чітко уявляють, що повинні засвоїти учні, враховуючи те, що в класі знаходиться дитина з особливим освітніми потребами. Учителі, плануючи урок в інклюзивному класі, враховують потреби кожного учня, тому диференціюють завдання. Педагоги практикують повторення учнями інструкції щодо виконання вправи, надають додатковий час для завершення письмової роботи, застосовують перфокарти, учнів забезпечують друкованою копією завдань, розміщених на дошці, тощо. Диференціацію проводять як за складністю, так і за самостійністю їх виконання, коли поступово змінюється міра допомоги вчителя. Кожен із дітей прагне досягти мети власними силами. Клас працює як єдине ціле, водночас кожен іде своєю стежкою. За такої організації роботи є можливість спокійно працювати з дитиною з особливим потребами безпосередньо на уроці й при цьому розвивати здібності сильніших учнів.

Важливою умовою реалізації інклюзивної форми освіти, її успішності є система супроводу і підтримки дітей з особливими освітніми потребами, тобто супровід команди у взаємодії з вчителями та батьками. З метою відстеження динаміки психофізичного розвитку, індивідуального поступу дітей з особливими освітніми потребами наказами закладу №80/о від 01.09.2021р. «Про команду психолого-педагогічного супроводу» створені команди психолого-педагогічного супроводу. Положення про команду психолого-педагогічного супроводу схвалено на засіданні педагогічної ради (протокол №1 від 31.08.2021р).

Розробка та узгодження індивідуальних програм розвитку осіб з особливими освітніми потребами здійснювалась на засіданнях команди психолого-педагогічного супроводу (протоколи №1 від 30.08.2021 року, №2 від 14.09.2021 року).

Членами команди психолого-педагогічного супроводу систематично надаються консультації для батьків про особливості навчання і розвитку дитини та для вчителів, які навчають дитину з особливими освітніми потребами. З метою підвищення рівня готовності педагогів до роботи з особами з особливими освітніми потребами, розвитку їх професійної компетентності психологом, соціальним педагогом, логопедом проведено такі методичні заходи: семінар з елементами тренінгу для вчителів які викладають в інклюзивних класах «Психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами в розвитку», тренінг «Арт – терапевтичні інструменти для

роботи з емоційними станами» (для батьків учнів з ООП), інструктивно-методичні наради.

Важливу роль в реалізації інклюзивного навчання осіб з ООП закладі освіти відіграє співпраця вчителя та асистента вчителя, які:

- обговорюють можливості учня з ООП, його сильні та слабкі сторони;
- відвідують зустрічі зі складання ІПР;
- готують навчальний матеріал з огляду на потреби учня;
- обговорюють досягнення учня та їх відповідність очікуванням;
- вносять пропозиції щодо доповнення ІПР (чи внесення змін).

Асистент вчителя на уроках застосовує дидактичний матеріал відповідно до вказівок учителя; залучає дитину з особливими освітніми потребами до різних видів навчальної діяльності на уроці; допомагає дитині з особливими освітніми потребами виконувати навчальні завдання; проводить фізкультхвилинки, вправи на зняття втоми з очей, веде спостереження за учнем. Відповідно до посадових обов'язків, асистенти вчителів стимулюють розвиток соціальної активності дітей, сприяють виявленню та розкриттю їхніх здібностей, створюють ситуації успіху та впевненості у своїх силах і майбутньому. У зв'язку зі збільшенням кількості здобувачів освіти, які потребують інклюзивного навчання, у закладі освіти функціонує творча група асистентів вчителів.

Критерій 1.3.3.Заклад освіти взаємодіє з батьками дітей з особливими освітніми потребами, фахівцями інклюзивно-ресурсного центру, залучає їх до необхідної підтримки дітей під час здобуття освіти.

До розроблення індивідуальних програм розвитку дітей з особливими освітніми потребами залучені батьки, про що свідчать їх наявні підписи у індивідуальних програмах розвитку. Асистенти дітей з особливими освітніми потребами відсутні.

Здійснюється психолого-педагогічний супровід та корекція розвитку дітей з особливими освітніми потребами. До проведення засідань психолого-педагогічних консилиумів дітей з особливими освітніми потребами були залучені батьки цих дітей. Представники інклюзивно-ресурсного центру були долучені до засідань команди психолого-педагогічного супроводу учнів (протоколи №2 від 14-17.09.2021 року, №3 від 06.01.2022 року).

Батьки осіб з особливими освітніми потребами допомагають команді психолого-педагогічного супроводу у проведенні діагностики дітей, ідентифікації їх сильних та слабких сторін, у досягненні визначених цілей і завдань.

Заклад освіти співпрацює з фахівцями інклюзивно-ресурсного центру. Корекційно-розвиткові послуги фахівцями ІРЦ дітям з особливими освітніми потребами не надаються, так як є можливість отримання таких послуг за місцем навчання.

Критерій 1.3.4. Освітнє середовище мотивує здобувачів освіти до оволодіння ключовими компетентностями та наскрізними вміннями, ведення здорового способу життя

Сприяння здоровому способу життя здобувачів освіти та працівників закладу освіти забезпечується через:

- максимальне залучення учасників освітнього процесу до прийняття рішень щодо змін в організації освітнього середовища;
- в закладі наявні учнівські експозиції з популяризації здорового способу життя, які постійно оновлюються;
- до дизайну і оформлення приміщень і коридорів закладу залучались усі учасники освітнього процесу;
- створено можливості для рухової активності в приміщеннях (настільний теніс, шахи, шашки);
- сплановано та проведено спортивних заходи, тижні, День здоров'я до яких активно залучались батьки;
- доступ до спортивного обладнання під час перерв;
- в закладі працюють спортивні секції з баскетболу, волейболу, гандболу та легкої атлетики .

У ліцеї проводяться заходи енергозбереження через наскрізну політику педагогічного колективу (навчання розумного використання води під час миття рук, електроенергії, здача макулатури).

Система самоврядування у школі створює сприятливі умови для виховання основ здорового способу життя, сприяє вихованню активної життєвої позиції, що формує духовне, психічне та фізичне здоров'я.

З метою пропаганди здорового способу життя та профілактиці шкідливих звичок у закладі освіти проводяться такі заходи:

- круглі столи «Здорова молодь – здорова нація!», «ВІЛ/СНІД – питання нашого часу»;
- диспут на тему «Безпека понад усе!»;
- відкриті трибуни «Поради психолога, як вберегтися від COVID – 19» «Солодкий алкоголь»;
- діагностика «Ставлення учнів до здорового способу життя»;
- інформаційний десант «Ми за здорове майбутнє»;
- відеолекторії «Зупинимо СНІД разом», «Чи справді вейпінг шкідливий?», «Страшна правда про тютюн»;
- бесіди «Дім здоров'я», «Вплив комп'ютерних ігор та здоров'я підлітка», «Ми проти куріння, ми за здорове покоління», агідбригада «Терра»;

Основний зміст просвітницької діяльності закладу освіти полягає у

- формуванні культури здорового способу життя;
- інформуванні про вплив та наслідки вживання наркотичних, психоактивних речовин, алкоголю, тютюну та соціально – небезпечні хвороби.

В сучасних умовах пандемії проводиться соціально – педагогічна та психологічна просвітницька діяльність щодо збереження соціального благополуччя і психічного здоров'я всіх учасників освітнього процесу.

З ініціативи органів учнівського самоврядування метою дотримання санітарно-гігієнічних вимог у закладі освіти проводяться рейди по перевірці санітарного стану класних кімнат та моніторинг стану здоров'я учасників освітнього процесу, для цього ведуться журнали обліку інфекційних захворювань, амбулаторний журнал, журнал огляду дітей на педикульоз та коросту, журнал обліку травматизму, журнал обліку учнів, у яких виявили температуру тіла вище 37,2, журнал обліку працівників ліцею, які отримали позитивний результат на COVID-19, журнал обліку учнів і працівників, які перебувають на самоізоляції.

Планово, після кожних канікул, або по потребі, учні школи оглядалися на наявність педикульозу. Про виявлені випадки повідомлялися класні керівники і батьки учня.

У закладі освіти функціонує медичний кабінет, який поповнюється необхідними медичними препаратами. Постійно надається медична допомога учням і працівникам ліцею.

З метою запобігання захворюваності проводиться санітарно – освітня робота серед учасників освітнього процесу:

- бесіди на тему «Профілактика коронавірусу», «Як вберегтися від травмувань. Перша допомога при травмах»;
- випуск санітарних бюлетенів «Як захистити себе від вірусних інфекцій», «Профілактика педикульозу», «Скарлатина небезпечна ускладненнями», «ВІЛ та СНІД».

Простір закладу освіти, обладнання, засоби навчання сприяють формуванню ключових компетентностей та наскрізних умінь здобувачів освіти

Простір закладу містить елементи, осередки, що зацікавлюють здобувачів освіти до пізнавальної діяльності (візуалізація на стінах, підлозі, сходах, інсталяції, інформаційні стенди). У закладі освіти створені Музей освіти району, Музей гімназії та Музей хліба.

Наявне у закладі обладнання та засоби навчання загального і навчального призначення використовуються у навчальнопізнавальній діяльності здобувачів освіти та забезпечує оволодіння учнями ключовими компетентностями.

Для уникнення одноманітності та рутинності процесу навчання педагоги закладу застосовують різні освітні технології (групові (кооперативні) форми роботи, проектна діяльність, ігрові технології, ІКТ тощо), забезпечують зміну видів діяльності.

Освітнє середовище є одним з важливих компонентів системи освітньої діяльності закладу. Крім того, що воно є безпечне, комфортне, мотивує до навчальної діяльності, до здорового способу життя та екологічної поведінки.

Критерій 1.3.5. У закладі освіти створено простір інформаційної взаємодії та соціально-культурної комунікації учасників освітнього процесу (бібліотека, інформаційно-ресурсний центр тощо)

Шкільна бібліотека є освітнім і культурним центром закладу загальної середньої освіти, складовою освітнього процесу. Саме шкільна бібліотека

покликана формувати інформаційну культуру учнів, вчителів і батьків, прищеплювати їм навички здобувати інформацію та генерувати нові знання. Формування інклюзивного, розвивального та мотивуючого до навчання освітнього простору неможливе без створення умов для інформаційної взаємодії та соціально-культурної комунікації учасників освітнього процесу.

Робота бібліотеки велася згідно річного плану, спиралася на вирішення завдань по інформаційному забезпеченню освітнього процесу та здійснювала інформаційно-бібліографічний супровід упровадження Державних стандартів освіти. Протягом навчального року у бібліотеці проводилась цілеспрямована допомога здобувачам освіти в успішному засвоєнні навчальних програм, розвитку їх творчого мислення, пізнавальних інтересів і здібностей з використанням бібліотечного ресурсу; удосконалювались традиційні й нові бібліотечні технології; забезпечувались можливості найбільш повного й швидкого доступу до документів; використовувались різні форми проведення масових та інформаційних заходів, як в офлайн режимі, так і в онлайн. У інформаційній роботі використовувались сайт школи <https://nvk2-kamin.volyn.ua> та сторінка школи у Фейсбук

<https://www.facebook.com/profile.php?id=100022541117268>.

Облікова документація бібліотеки ведеться на належному рівні та оформлена згідно «Номенклатури справ», а саме:

- інвентарні книги;
- книга сумарного обліку художньої літератури оформлена згідно універсальної десятикової класифікації (УДК);
- книга сумарного обліку підручників та картотека руху підручників оформлені згідно [Інструкції про порядок комплектування та облік підручників і навчальних посібників у бібліотечних фондах загальноосвітніх, професійно-технічних навчальних закладів, вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 22.08.2017 № 1228;](#)

- «Щоденник роботи бібліотеки» ведеться постійно. Бібліотекарі облікують статистичну інформацію про відвідування та видачу читачам літератури протягом року;

- Реєстраційна картотека руху підручників;
- Книга обліку реєстрації облікових карток бібліотечного фонду шкільних підручників;
- Журнал видачі підручників;
- папка рахунків і накладних квитанцій та зошит загублених книг в наявності.

Бібліотека ліцею має площу 96,4 кв.м, яка включає в себе абонемент, читальну зала на 16 місць, книгосховище. Бібліотека має персональний комп'ютер та доступ до мережі Інтернет. Бібліотечний фонд літератури переведений з бібліотечно-бібліографічної класифікації на універсальну десятикову класифікацію. Книги розташовані на стелажах. Оформлені постійно-діючі та тематичні книжкові виставки.

Здобувачі освіти відвідують бібліотеку під час перерв та після уроків, працюють над індивідуальними та груповими завданнями (шукають матеріали для проектів, користуються словниками).

Спостереження показало наступне. Обслуговування читачів проводилось в режимі абонементу та читального залу. Облік користувачів та книговидачі в бібліотеці ведеться відповідно до встановленого порядку: в читацьких формулярах та щоденнику роботи шкільної бібліотеки. У 2020-2021 навчальному році до бібліотеки записалося 993 нових користувачі. Загальна кількість відвідувань за рік становила 5118 користувачів.

Аналіз показників відвідуваності шкільної бібліотеки різними групами користувачів свідчить про те, що найбільшу активність виявили учні 2-4 класів (73%), а також вчителі (84%). Порівняно з минулим роком показник відвідуваності бібліотеки учнями 5-9 класів збільшився на 4% і становить 28%. Відвідуваність бібліотеки учнями 10-11 класів – 25%, що на 4% більше ніж у минулому навчальному році. Середня кількість відвідувань, яка припадає на одного читача за рік становить 6 разів. У 2020/2021 навчальному році із фонду бібліотеки було видано 15638 примірників художньої та навчальної літератури.

Аналіз книговидач показав, що найбільшим попитом користується дитяча література – **62%**, художні твори – **31%**, педагогічна література – **7%**. У бібліотеці активно використовуються енциклопедії, довідники, словники, мережа Інтернет. Наявність доступу до мережі Інтернет значно підвищує рівень бібліотечно-інформаційного забезпечення освітнього процесу.

Проводиться аналіз забезпеченості освітнього процесу підручниками, виявлено забезпеченість здобувачів освіти підручниками з кожного предмету з урахуванням очікуваного контингенту на наступний навчальний рік. Загальна забезпеченість складає **97%**, крім контингенту учнів 8 класу. Згідно розпоряджень МОН України проведена робота за конкурсним відбором та замовленню підручників для здобувачів освіти четвертого та восьмого класу. Також проведено дозамовлення підручників для учнів 8 класу поза конкурсним відбором.

За результатами проведеного опитування учнів на запитання «З якою метою Ви відвідуєте шкільну бібліотеку (інформаційно-ресурсний центр)?» серед 91 респондентів

16,5% - відзначили, що користуються бібліотекою для самопідготовки, консультацій, проектної роботи;

34,1% - відвідують тільки для отримання необхідної літератури та підручників;

4,4% - відвідують під час зустрічей з письменниками, виставок учнівських робіт, іншої культурної діяльності;

57,1% - не користуються шкільною бібліотекою.

Ресурси бібліотеки/інформаційно-ресурсного центру використовуються для формування інформаційно-комунікаційної компетентності здобувачів освіти

Сучасна шкільна бібліотека - це місце, де учень, вчитель і бібліотекар зустрічаються щодня для спільної роботи, де на практиці виховується потреба в знаннях, даються навички пошуку потрібної інформації, закладаються основи самоосвітньої діяльності. У 2020-2021 році оновлено бібліотечний простір, оснащений новими меблями. Бібліотека має організоване інформаційне середовище, яке відповідає запитам і потребам основної категорії користувачів, є ресурсним осередком і експериментальним майданчиком для учнів і вчителів, забезпечує вільний доступ до якісних електронних підручників, енциклопедій, бібліотек.

Бібліотечні заходи задовольняють і розвивають інформаційні потреби і запити користувачів, розширюють коло пізнавальних інтересів, сприяють проведенню дозвілля, допомагають залученню нових користувачів до бібліотеки, здійснюють рекламу бібліотеці, створюють її імідж. На початковому етапі реалізації програми Нової української школи шкільна бібліотека, вчителі та учні самостійно долучилися до процесу оновлення художнього фонду бібліотек проведенням акції «Подаруй бібліотеці книжку». Протягом 2021 року фонд бібліотеки поповнився на 61 примірник художньої літератури на суму 3624 грн. Комплектування бібліотеки проводилось за кошти державного бюджету, за цей рік бібліотека одержала за новою програмою для учнів 3 класів – 800 підручників, 7 класів - 736 примірників, а також посібники для вчителів НУШ та інклюзивного навчання. Всього отримано 1757 примірників на суму 71512,92 грн.

Загальний книжковий фонд шкільної бібліотеки нараховує 13837 книг, з них: підручників – 11237 примірників, основний фонд художньої літератури – 2600 примірників. Проте художня література не оновлюється, недостатня кількість програмової літератури, для якісного забезпечення потреб користувачів та для формування інформаційно-комунікаційної компетентності здобувачів освіти.

Напрямок 2. Система оцінювання здобувачів освіти

Вимога/правило 2.1. Наявність відкритої, прозорої і зрозумілої для здобувачів освіти системи оцінювання їх навчальних досягнень.

Критерій 2.1.1. Здобувачі освіти отримують від педагогічних працівників інформацію про критерії, правила та процедури оцінювання навчальних досягнень.

Система оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти у ЗЗСО «Камінь-Каширський ліцей» №2 чітка, прозора та зрозуміла, забезпечує інформування учнів про критерії оцінювання та розуміння, як і за що їх оцінюють. Процес інформування і оприлюднення критеріїв для здобувачів освіти у ліцеї розпочинається із критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів, затверджених Міністерством освіти і науки України. При цьому вчителі школи керуються основними нормативними документами:

- Наказ МОН України від 13.07.2021 №813 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4

класів закладів загальної середньої освіти»

- Наказ МОН України від 13.04.2011 року №329 «Про затвердження Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти

- Наказ МОН України - Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти: наказ Міністерства освіти і науки України від 21.08.2013 року №1222 (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 1009 від 19.08.2016).

Дані критерії оцінювання, запропоновані МОН, є загальними для всіх учителів закладу освіти і використовуються як основа, своєрідний каркас, за допомогою якого вибудовується система оцінювання у ліцеї.

При виконанні обов'язкових видів роботи вчителі користуються розробленими критеріями оцінювання навчальних досягнень учнів, які ґрунтуються на критеріях, затверджених МОН, а також враховують особливості вивчення теми, освітню програму, компетентнісний підхід до викладання предмету (курсу), організаційну форму проведення навчального заняття, індивідуальні та вікові психо-фізіологічні особливості дитини.

Розроблені критерії оцінювання навчальних досягнень учнів з предметів та курсів навчального плану для усіх видів робіт і затверджені на засіданні науково-методичної ради закладу освіти (протокол №1 від 31.08.2021р.). На сайті закладу освіти оприлюднені критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти, рекомендовані МОН та критерії оцінювання різних форм роботи розроблені педагогами на засіданнях професійних спільнот. У кабінетах та класних кімнатах розміщена інформація щодо критеріїв оцінювання. Інформація про критерії оцінювання навчальних досягнень учнів для батьків систематично оприлюднюється на батьківських зборах, фіксується у пам'ятках, надається у соціальній мережі Viber.

Під час дистанційного навчання інформація про критерії оцінювання навчальних досягнень надавалась на платформі Classroom.

Оцінювання у закладі стимулює учнів до навчання, а не використовується для покарання. Навчальні досягнення здобувачів у 1-2 класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню, у 3-4 - формувальному та підсумковому (рівневому) оцінюванню. Учителі НУШ відстежують особистісний розвиток кожного учня (як вони опанували навчальний матеріал), формують у дітей впевненість у своїх силах, діагностують досягнення на певних етапах навчання.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів ліцею є поточне та підсумкове оцінювання. Поточне, семестрове та річне оцінювання здійснюється за 12-бальною шкалою оцінювання. Кожен учень проходить державну підсумкову атестацію за усіма рівнями повної загальної середньої освіти, крім випадків, визначених законодавством. Результати навчальної діяльності за рік вносяться до особових справ учнів. Для розвитку навичок самооцінювання / взаємооцінювання навчальної діяльності дитини необхідно

регулярно нагадувати учням про цілі і критерії оцінювання, планувати при проведенні навчальних занять час для самооцінювання/взаємооцінювання, повідомляти мету навчального заняття.

Під час анкетування на запитання «**В який спосіб Ви отримуєте інформацію про критерії оцінювання результатів Вашого навчання?**» учні 9-11-х класів дали такі відповіді: так, отримую від учителів на початку навчального року - **45,1%**; так, отримую під час виконання різних видів робіт - **37,4%**, оголошують тільки у разі звернення до вчителя – **9,9%**; не отримую, навіть у разі звернення до вчителя - **2,3%** здобувачів освіти, користуюся інформацію з офіційних джерел – **4,3 %**; не отримують жодної інформації – таких відповідей не було.

За результатами опитування педагогічних працівників: більшість організують освітній процес згідно критеріїв МОН (**98%**). Для успішної реалізації освітнього процесу розроблюють критерії для кожного обов'язкового виду роботи - **43,1%**. Це створює додаткові можливості для здобувачів освіти, допомагає організувати освітній процес гнучко. Частина педагогів користується критеріями, які розробили інші педагоги - **19,6%**. **2%** педагогів вважають, що критерії оцінювання не потрібні для оцінювання результатів роботи.

Переважає більшість педагогів доступно пояснюють вимоги до оцінювання здобувачів освіти, аргументують оцінку на вимогу (**51%**), **16,5%** здобувачів освіти вважають, що вчителі дуже рідко попередньо повідомляють критерії оцінювання навчальних досягнень, але є **1,1%** респондентів, які вважають, що педагоги не пояснюють вимоги до оцінювання, відмовляються від аргументації виставлених балів.

Критерій 2.1.2. Система оцінювання в закладі освіти сприяє реалізації компетентнісного підходу до навчання

Для реалізації компетентнісного підходу педагоги у закладі оцінюють не обсяг засвоєних знань здобувачем освіти, а те, як ці знання використовуються для вирішення прикладних завдань. Одним з таких підходів є оцінювання не лише результату роботи, але й сам процес навчання, індивідуальний поступ кожного учня; позитивне оцінювання досягнення учнів, незалежно від того, значні вони чи скромні (мотивуюча роль оцінювання); оцінювання рівня аргументації та уміння учнів висловлювати свою думку. Також для оцінювання навчальних досягнень учнів вчителі використовують портфоліо, яке сприяє компетентнісному підходу. При оцінюванні навчальних досягнень учнів враховуються: характеристики відповіді учня, якість знань, сформованість предметних умінь і навичок, рівень володіння розумовими операціями, самостійність оцінних суджень. На уроках вчителі використовують прийом самооцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти, що формує відповідальне ставлення до освітнього процесу.

Оцінювання - це конфіденційна інформація, яка стосується лише вчителя, дитини та її батьків, тобто педагоги не озвучують навчальні досягнення учнів на батьківських зборах чи повідомляють їх публічно у вигляді рейтингів.

У закладі використовується поточний контроль шляхом виконання різних видів завдань, передбачених навчальною програмою, у тому числі для самостійної та індивідуальної роботи здобувачів освіти впродовж семестру. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та лабораторних занять, а також за результатами перевірки контрольних, самостійних робіт, індивідуальних завдань тощо. Форми проведення видів контролю, їх кількість визначається програмою. Результати навчання здобувачів освіти на кожному рівні базової загальної середньої освіти оцінюються шляхом державної підсумкової атестації, яка може здійснюватися в різних формах, визначених законодавством. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення. Процедура та вимоги до поточного та підсумкового контролю відповідають орієнтовним вимогам до контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи та критеріям оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти, визначених Міністерством освіти і науки України.

Результати спостереження за проведенням навчальних занять, позакласних заходів, вивчення творчих робіт свідчать, що система оцінювання в закладі освіти сприяє реалізації компетентнісного підходу. Учителі оцінюють навчальні досягнення учнів на основі врахування індивідуальних можливостей, використовуючи сучасні підходи до оцінювання. Виявляють творчість у виборі діяльнісних методів та прийомів оцінювання (у формі проєктів, ділових ігор, тощо), використовують завдання з певним контекстом (зміст завдань повинен бути пов'язаний з реальними проблемами), виключають негативні моменти в навчанні, підвищують навчальну мотивацію і самостійність учнів. Педагоги поєднують оцінки індивідуальних умінь з оцінкою умінь працювати в групі, надають учням час на обдумування відповідей і супроводжують відповідь здобувачів освіти уточнювальними запитаннями; понад 80% педагогів оприлюднює критерії оцінювання результатів навчання, забезпечує зворотний зв'язок щодо якості виконання/виконаного завдання, відзначає досягнення учнів, підтримує в них бажання навчатися. І тільки половина вчителів спрямовують оцінювання результатів навчання на індивідуальний поступ учня, використовують прийоми самооцінювання і взаємооцінювання учнів, дають можливість вибору рівня навчальних завдань і напрямів навчальної діяльності, добирають домашнє завдання, спрямоване на оволодіння ключовими компетентностями, озвучують критерії його оцінювання. Спостереження за навчальними заняттями також показали, що учні звикли до доброзичливої атмосфери в класі, не бояться помилитися, не відчувають з боку однокласників чи вчителя намагань поглузувати з неправильних відповідей, ставлять питання вчителю для уточнення завдань. Отже, більшість педагогів закладу використовують компетентнісний підхід до оцінювання навчальних досягнень учнів.

Критерій: 2.1.3. Здобувачі освіти вважають оцінювання результатів навчання справедливим і об'єктивним

Для сприйняття здобувачами освіти системи оцінювання зрозумілою, чіткою і справедливою необхідно постійно враховувати думку учнів щодо системи оцінювання, залучати їх до розроблення критеріїв, впроваджувати самооцінювання і взаємооцінювання учнів, а також впроваджувати формувальне оцінювання.

У нашому закладі результати анкетування здобувачів освіти показали, що переважна їх більшість (**69,2%**) вважають, що вчителі у більшості випадків справедливо оцінюють їхні навчальні досягнення; справедливо оцінюють – **22%**; але **7,7%** здобувачів освіти рахує, що знання оцінюються несправедливо у більшості випадків, а несправедливо - **1,1 %** здобувачів освіти.

Результати анкетування батьків на питання «**Учителі справедливо оцінюють навчальні досягнення вашої дитини?**»: відповідь «так» дали **36,9%** опитаних батьків, «переважно так» вважають **54,1%** батьків, «іноді»- **8,1%**. **47,3%** батьків отримують інформацію про критерії оцінювання, правила і процедури оцінювання навчальних досягнень учнів; переважно так- **22,7%**, іноді - **17,3%**, ніколи - **12,7%**.

Вимога 2.2. Застосування внутрішнього моніторингу, що передбачає систематичне відстеження та коригування результатів навчання кожного здобувача освіти.

2.2.1. У закладі освіти здійснюється аналіз результатів навчання здобувачів освіти

Визначення рівня освітньої діяльності в ліцеї відбувається за допомогою процедури моніторингу, що стосується, у пергу чергу, рівня навчальних досягнень здобувачів освіти.

У закладі розроблене Положення про моніторинг якості освіти та освітньої діяльності, затверджене рішенням педагогічної ради від 31.08.2021 року №1. <https://nvk2-kamin.volyn.ua/wp-content/uploads/2021/10/polozhennia-pro-monitorynh-litsey-2.pdf>

Здійснюється аналіз навчальних досягнень здобувачів освіти на основі проведення моніторингу, підсумки узагальнюються у таких наказах:

- Наказ від 03.02.2020 р.№5 «Про підсумки проведення III обласного етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з базових дисциплін у 2019/2020 н.р.»;

- Наказ від 02.03.2020 р. №17 «Про підсумки проведення I шкільного етапу предметних олімпіад серед учнів 4-х класів»;

- Наказ від 01.11.2020 р. №100 «Про підсумки проведення I (шкільного етапу) Всеукраїнських учнівських олімпіад з базових дисциплін у 2020/2021 н.р.»;

- Наказ від 23.11.2020 р. № 104 «Про підсумки проведення інтелектуального марафону у 2020-2021 н.р.»

- Наказ від 17.12.2020 р. №107 «Про підсумки проведення I етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт слухачів

наукового товариства учнів «Пошук» Волинського відділення Малої академії наук України у 2020-2021 н.р.»;

- Наказ від 24.12.2020р. № 110 «Про підсумки адаптації учнів 1 класу до навчання у закладі»;

- Наказ від 24.12.2020р. №112 «Про стан викладання хімії у НВК «Загальноосвітня школа I-III ступенів – гімназія» №2 м.Каменя-Каширського»;

- Наказ від 29.12.2020р. № 117 «Про підсумки моніторингового дослідження з математики у 3-11 класах»;

- Наказ від 29.12.2020р. №118 «Про результати контрольних робіт здобувачів освіти 7-11 класів з хімії та учнів 11-х класів з історії України і з географії у I семестрі 2020-2021 н.р.»;

- Наказ від 29.12.2020р. №119 «Про підсумки моніторингового дослідження з української мови у 3-11 класах за I семестр»;

- Наказ від 14.01.2021р. № 5 «Про моніторинг навчальних досягнень здобувачів освіти у НВК №2 за I семестр 2020-2021 н.р.»

- Наказ від 13.02.2021р. № 14 «Про проведення контролю за рівнем навченості учнів та станом викладання математики, української літератури та німецької мови»;

- Наказ від 23.04.2021р. № 39 «Про виконання рішення педагогічної ради з питання «Підвищення якості шкільної математичної освіти через формування активного освітнього процесу»;

- Наказ від 03.05.2021р. №42 «Про організацію моніторингу навчальних досягнень з основ наук»;

- Наказ від 03.05.2021р. № 43 «Про організацію моніторингу навчальних досягнень за курс «Базової середньої освіти учня 9-В класу Антонюка Д.С., який перебуває на екстернатній формі навчання»;

- Наказ від 03.05.2021р. № 44 «Про підсумки проведення I шкільного етапу предметних олімпіад серед учнів 4-х класів»;

- Наказ від 10.06.2021р. №49 «Про результати моніторингових досліджень у 4, 9,11 класів»;

- Наказ від 29.06. 2021р. №58 «Про зарахування результатів ДПА у формі ЗНО»;

- Наказ від 31.08.2021р. №71 «Про підсумки проведення ЗНО-2021 на основі повної загальної середньої освіти у ЗЗСО «Камінь-Каширський ліцей» №2;

- Наказ від 01.11.2021р. №101/о «Про підсумки проведення I (шкільного) етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з базових дисциплін у 2021/2022 н.р.»

Основним індикатором вимірювання результатів освітньої діяльності здобувачів освіти є їхні навчальні досягнення. Розроблена система оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти сприяє мотивації освітньої діяльності учнів та визначає особливості педагогічної діяльності вчителів. Метою моніторингу є вивчення об'єктивності до оцінювання навчальних досягнень учнів, їх динаміки.

Основні завдання, які вирішуються за допомогою моніторингу навчальних досягнень учнів:

- вивчення якості освітнього процесу;
- корекція освітньої діяльності;
- удосконалення оцінювання навчальних досягнень учнів з окремих предметів;
- простеження компетентнісного підходу у системі оцінювання навчальних досягнень учнів;
- визначення необхідності у впровадженні індивідуальної освітньої траєкторії для окремих учнів.

В ліцеї використовуються такі способи отримання інформації за результатами моніторингових досліджень, що стосуються системи оцінювання навчальних досягнень учнів:

- порівняльний аналіз результатів ДПА(ЗНО) та підсумкового оцінювання з предмету (курсу);
- моніторинг результатів ДПА в розрізі класів;
- аналіз середнього балу класів за підсумками семестрового і річного оцінювання;
- навчальних досягнень учнів з окремих предметів;
- порівняльний аналіз підсумкового оцінювання в розрізі класів;
- моніторинг ступеня навченості та якісного показника здобувачів освіти;
- зведений аналіз успішності за рівнями навчальних досягнень в розрізі класів;
- моніторинг результатів семестрової оцінок та директорських робіт, та визначення розбіжностей;
- моніторинг результатів навчальних досягнень.

Класні керівники 5-11 класів здійснюють моніторинг індивідуального поступу здобувача освіти, створюючи індивідуальні картки розвитку кожного учня, в яких відмічають зміни в особистісному зростанні дитини: рівень навчальних досягнень, культуру поведінки і спілкування, моніторинг здоров'я дитини, вихованості та інтелектуального та фізичного розвитку. На основі таких індивідуальних карток заповнюють карту-профіль класу, де відзначається динаміка успішності та динаміка якісного показника успішності по предметам.

У 1-4 класах ведеться зошит спостережень та створюються портфоліо.

Результати аналізу моніторингових досліджень розглядаються на засіданні педагогічної ради (протокол від 31.08.2020 р. №1, протокол від 20.01.2021р. №4, протокол від 5.11.2021 р. №3), нараді при директорові, засіданні професійних спільнот закладу.

Адміністрацією закладу, класними керівниками 1-11 класів систематично здійснюється інформування батьків про результати навчання здобувачів освіти.

Результати навчальних досягнень здобувачів освіти фіксуються:

- у Свідоцтвах про досягнення учнів 1-4 класів НУШ (наявні документи у початкових класах);

- у Свідоцтвах про здобуття базової середньої освіти для учнів 9 класу(наявні копії документів в особистих справах учнів 10 класів);
- у Табелях успішності за I, II семестр та рік.

Ці документи видаються індивідуально здобувачам освіти і не оприлюднюються.

Аналізуючи результати анкетування батьків, з'ясували, що 47,3% батьків завжди, 22,7% переважно завжди отримують інформацію про критерії, правила та процедуру оцінювання навчальних досягнень учнів, інформування з цього питання найчастіше відбувається у батьківській групі «VIBER» та на батьківських зборах.

2.2.2.У закладі освіти впроваджується система формувального оцінювання.

Згідно Наказу МОН України від 13 липня 2021 року №813 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти» в ліцеї впроваджується система формувального оцінювання.

Педагогічне оцінювання є одним із найважливіших елементів сучасного навчального процесу. Від правильної організації оцінювання більшою мірою залежить ефективність управління освітнім процесом. Формувальне оцінювання – це цілеспрямований неперервний процес спостереження за навчанням учнів; воно є необхідною умовою інтерактивного навчання, у процесі якого формується культура спільного обговорення у класі, розвиваються навички критичного і творчого мислення, а також формується середовище, що заохочує учнів запитувати. Формувальне оцінювання підтримує впевненість учнів у тому, що кожен із них здатен покращити свої результати, оскільки здобувачам освіти наводяться приклади того, що від них очікують.

Під формувальним оцінюванням розуміють інтерактивне оцінювання прогресу учнів, що дає змогу вчителю визначати потреби учнів та відповідним чином адаптовувати процес навчання.

На сайті школи розміщено нормативні документи з даного питання.

https://rada.info/upload/users_files/43981367/bcc4d198d2a18b359192bebcc0c80d85.pdf

Дане питання розглядається на засіданнях педагогічних рад професійних спільнот, нарад при директорові, і ін.

Слід зазначити, що згідно аналізу проведених анкет, вчителі 1-4 класів НУШ впроваджують в своїй роботі систему формувального оцінювання для здобувачів освіти, а саме:

- обізнані з видами оцінювання, які використовуються в Новій українській школі для здобувачів освіти (формувальне - **86,3%**; поточне – **68,6%**, самооцінювання – **60,8%**; взаємооцінювання – **66,7%**; підсумкове – **64,7%**).

Анкетування педагогічних працівників показало, що вчителі надають здобувачам освіти необхідну допомогу в навчанні:

- проводять індивідуальні консультації, цікаві форми організації навчальної діяльності;
- застосовують засоби зворотнього зв'язку, що дозволяє вчасно надавати допомогу тим, кому потрібно підтримка;
- використовують ІКТ-технології, науково-дослідницьку діяльність;
- піклуються про всебічний розвиток учнів, застосовують сучасні форми та методи, які дозволяють зробити освітній процес цікавим та доступним;
- заохочують здобувачів освіти, мотивують, використовують похвалу тощо.

Результати анкетування учнів засвідчують, що здобувачі освіти отримують зворотній зв'язок від більшості вчителів - **40%** та від усіх вчителів - **20%**, від окремих вчителів - **25%**. Погоджуються з твердженням, що вчителі їх заохочують до подальшого навчання, аналізують помилки та визначають шляхи покращення результатів навчання.

58,2% здобувачів освіти вважають, що оцінюють їхні результати навчання з метою визначення рівня їх знань, умінь і навичок, **22%** - для відстеження індивідуального прогресу у навчанні, для **13,2%** - невідомо з якою метою.

Вчителі ліцею спостерігають та фіксують особистісний поступ здобувачів освіти у щоденник педагогічних спостережень, сприяють формуванню адекватної самооцінки, відзначають їх досягнення та підтримують бажання вчитися.

2.3. Спрямованість системи оцінювання на формування у здобувачів освіти відповідальності за результати свого навчання, здатності до самооцінювання.

Критерій 2.3.1. Заклад освіти сприяє формуванню у здобувачів освіти відповідального ставлення до результатів навчання

ЗЗСО «Камінь-Каширський ліцей» №2 сприяє формуванню у здобувачів освіти відповідального ставлення до результатів навчання. Велика увага під час здійснення освітнього процесу у закладі приділяється мотивації учнів до навчання, яка сприяє інтелектуальному розвитку дитини, а також є рушійною силою удосконалення особистості в цілому. Формування відповідального ставлення до навчання відіграє важливу роль у підготовці учнів до самостійного життя, тому що навчання – головна праця здобувача освіти.

Однією з ключових компетентностей, яку формують вчителі в учнів, є вміння вчитися впродовж життя. Розвиток відповідального ставлення до навчання здійснюється через:

- активізацію участі учнів в організації своєї навчальної діяльності;
- наявність чітких критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів;
- зосередженням освітнього процесу на оволодіння ключовими компетентностями, а не на відтворенні інформації;
- можливістю вибору власної освітньої траєкторії;

- заохоченням і позитивним оцінюванням та наданням конструктивного відгуку на роботу учня;
- спільним розробленням критеріїв оцінювання навчальних досягнень;
- проведенням профорієнтаційної роботи, викладанням спецкурсів і факультативів.

Під час засідань педагогічної ради, інструктивно-методичних нарад, засідань професійних спільнот відбувалося обговорення шляхів формування відповідального ставлення здобувачів освіти до навчання і ролі соціального партнерства педагогів з батьками учнів у цьому процесі. Вчителі проходили онлайн-курси, відвідували тренінги і майстер-класи з даного питання.

Адміністрація закладу особливу увагу приділяє системі мотивації до навчання. З цією метою сплановано та проводиться ряд заходів: психолого-педагогічні консилиуми з питань адаптації учнів 1, 5, 10 класів, на яких розглядалися способи та прийоми формування в учнів навчальної мотивації, психологічні аспекти внутрішньої мотивації учнів до навчання. Вчителі початкових класів створюють портфоліо здобувачів освіти, в яких зберігаються та накопичуються учнівські роботи, в тому числі і з метою аналізу та підвищення мотивації до навчання.

Щорічно організуються профорієнтаційні заходи для учнів 9, 11 класів: профорієнтаційні анкетування, зустрічі з успішними випускниками, тематичні класні години, індивідуальні консультації, які мотивують здобувачів освіти до успішного оволодіння знаннями задля здобуття обраної професії. Через запровадження карантину очні зустрічі з представниками Центру зайнятості та ВНЗ у поточному навчальному році не проводилися, ця робота організована онлайн. Мотивуючими заходами для вихованців ліцею є вшанування та преміювання учнів-переможців та учасників обласних олімпіад та турнірів на щорічному святі ліцею Журавлиний бал та на Фестивалі вшанування обдарованих дітей у територіальній громаді.

У ліцеї проводяться директорські контрольні роботи, мета яких – моніторинг рівня знань вихованців. Їх організовано максимально наближено до умов проведення зовнішнього незалежного оцінювання. Це допомагає учням морально адаптуватися до майбутніх іспитів і впевненіше почуватися під час складання ЗНО. Вчителі заохочують і позитивно оцінюють роботу учнів, надають конструктивний відгук.

Під час спостереження за навчальними заняттями члени адміністрації відзначають, що більшість вчителів намагаються залучити якомога більше учнів у класі до роботи на уроці, зацікавити темою, але через відсутність можливості вибору рівня завдань і напрямків навчальної діяльності діти інколи втрачають інтерес до навчання. Крім того, встановлено, що частина вчителів не використовують або ж недоцільно використовують форми роботи в парах, групах, мобільних трійках, працюють переважно фронтально і назагал. Використання одноманітних форм роботи призводить до втрати інтересу до навчання та відповідального ставлення до нього.

«Наскільки Ви погоджуєтеся з наступним твердженням»: «Учителі мене підтримують» - **49 %** здобувачів освіти відповіли «переважно так», **18%** - «так», **17%** - «переважно ні»; **2%** - відповіли «ні». На твердження «Вчителі віряють у мене і мої успіхи» - **45%** відповіли «переважно так», **17%** - «так», «переважно ні» вважають **21%** здобувачів освіти; приблизно **2%** відповіли «ні». На твердження «Учителі мене поважають» відповіді розділилися таким чином: **58%** відповіли «переважно так», **30 %** - «так», «переважно ні» вважають **8%** здобувачів освіти; приблизно **0,1%** відповіли «ні». На твердження «На моє прохання вчителі мені допомагають» приблизно **50%** відповіли «переважно так», **17%** - «так», «переважно ні» вважають **21%** здобувачів освіти; приблизно **2%** відповіли «ні».

Спостереження за уроками показали, що **90,1%** відповідально ставляться до навчання та демонструють, що результат їх навчальної діяльності залежить виключно від особистої праці та наполегливості, **38,5%** вважають, що результат залежить не тільки від них, але і їх батьків; **14,3%** - вважають, що від поблажливого ставлення вчителів; від однокласників - **13,2%, %** від погодних умов - **6,6%**; від обладнання та інтер'єру - **8,8%**; від об'єктивного /необ'єктивного ставлення- **33%**. Заклад освіти сприяє усвідомленню здобувачами освіти відповідальності за результати свого навчання. **83,5%** учнів відповідально ставляться до процесу навчання і усвідомлюють їх важливість для подальшого життя; **13,2%** вважають, що освітній процесу школі не сприяє відповідальному ставленню; **3,3%** - вважають, що школа не готує випускників до життя.

Критерій 2.3.2. Заклад забезпечує самооцінювання та взаємооцінювання здобувачів освіти

Лицей забезпечує самооцінювання та взаємооцінювання здобувачів освіти під час здійснення освітнього процесу. Вчителі працюють над формуванням успішної особистості та здійснюють кваліфіковане педагогічне керівництво даним процесом. Педагоги використовують формувальне оцінювання, під час якого дітей вчать об'єктивно оцінювати власну компетентність, виходячи з очікуваних результатів та зрозумілих критеріїв, реагувати на конструктивну критику, самостійно регулювати власну навчальну діяльність. Педагоги закладу забезпечують необхідну підтримку учням. Процедури самооцінювання /взаємооцінювання включають в себе: розроблення вчителем чітких критеріїв оцінювання; створення необхідного позитивного психологічного настрою учнів на аналіз власних результатів або отримання коментарів від свого однокласника; забезпечення умов, коли критерії оцінювання учням відомі, і вони самостійно зіставляють з ними свої результати, роблячи при цьому відповідні висновки про ефективність роботи; складання учнями власної програми діяльності на наступний етап навчання з урахуванням отриманих результатів. Вчителі закладу освіти для розвитку навичок самооцінювання/взаємооцінювання навчальної діяльності дитини: регулярно нагадують учням про цілі і критерії оцінювання; планують при проведенні навчальних занять час для самооцінювання/взаємооцінювання;

оприлюднюють мету навчального заняття, критерії оцінювання навчальних досягнень. Дане питання розглядалось на інструктивно-методичних нарадах вчителів, вивчалось на засіданнях професійних спільнот, проводились майстер-класи з цієї теми.

За спостереженнями під час відвідування навчальних занять відмічено, що педагоги школи використовують методики самооцінювання і взаємооцінювання під час проведення уроків. Застосовують форми роботи: «Предметне лото», «Незакінчене речення», листок-опитування «Так чи ні», вправи із застосуванням інтерактивної дошки. Деякі вчителі використовують «Маршрутний лист», в якому кожен учень протягом уроку виставляє бали за кожний етап роботи на уроці, згідно з наданими критеріями оцінювання. Проте прослідковується однотипність форм такого оцінювання (самооцінювання проводиться на початку уроку під час перевірки домашнього завдання у формі тестів). Аналіз такого методу оцінювання вчителями проводиться завжди, критерії оцінювання визначаються чітко, тому завжди є ефективним. Одинадцятикласники мають можливість провести самооцінювання за завданнями ЗНО-онлайн на освітньому порталі «Освіта.UA».

Педагоги зазначили, що для оцінювання здобувачів освіти використовують прийоми самооцінювання (60,8%) та взаємооцінювання (66,7%). Переважна більшість учнів (74,7%) відповіли «так» і «переважно так» на питання щодо самооцінювання результатів своєї роботи під час занять, однак майже чверть (24,2%) зазначили, що роблять це дуже рідко або не роблять взагалі. А спостереження за навчальними заняттями показало, що лише окремі вчителі використовують інструменти самооцінювання та взаємооцінювання, вибору напрямів навчальної діяльності, завдань та способів навчання у закладі. Це свідчить, що система оцінювання недостатньо забезпечує формування в учнів відповідальності за результати свого навчання, здатності до самооцінювання.

Напрямок 3. Педагогічна діяльність педагогічних працівників закладу освіти

Вимога/правило 3.1. Ефективність планування педагогічними працівниками своєї діяльності, використання сучасних освітніх підходів до організації освітнього процесу з метою формування ключових компетентностей здобувачів освіти

Критерій 3.1.1. Педагогічні працівники планують свою діяльність, аналізують її результативність

Календарний (календарно-тематичний) план є основним робочим документом, який визначає педагогічну діяльність вчителя та допомагає досягти очікуваних результатів навчання, що передбачені для даного віку учнів Державним стандартом загальної середньої освіти, відповідає освітній програмі закладу освіти, у ньому простежується компетентнісний підхід у викладанні.

Календарне планування розробляється вчителем самостійно або спільно з іншими педагогами в структурі професійної спільноти вчителів закладу освіти. Розробляючи календарно-тематичні плани, педагоги враховують:

- Державні стандарти загальної середньої освіти;
- навчальні програми предметів (курсів);
- освітню програму закладу освіти.

Календарно-тематичне планування є результатом роботи вчителя, його бачення способів і напрямів отримання очікуваних результатів навчання, містить опис наскрізних змістовних ліній, визначення ключових компетентностей, інші компоненти на розсуд учителя. Календарно-тематичне планування в закладі розробляється також для інших організаційних форм освітнього процесу. Календарно-тематичне планування вчителів розглядаються на засіданнях професійних спільнот вчителів з подальшим погодженням із заступниками директора відповідних підрозділів (серпень-вересень). Календарно-тематичні плани вчителів ліцею синхронізовані з освітньою програмою закладу, схваленою на засіданні педагогічної ради (протокол №1 від 31.08.2021). За результатами перевірки календарно-тематичного планування вчителів видається наказ (№79 від 31.08.2021 р. «Про підготовку вчителями закладу календарно-тематичного планування на 2021-2022 навчальний рік»).

У кінці I семестру та II семестру і навчального року вчителі та заступники директора з навчально-виховної роботи проводять аналіз реалізації календарно-тематичного планування та визначають напрямки вирішення проблем, які виникли у ході виконання календарного планування протягом навчального року, узагальнені результати оформляються наказом по закладу (наказ від 10.01.2019 р. №5 «Про стан виконання навчальних програм із предметів інваріантної та варіативної складової за I семестр 2018-2019 н.р.», наказ від 26.06.2019 р. №68 «Про виконання навчальних програм 2018-2019 н.р.», наказ від 03.01.2020 р. №1 «Про стан виконання навчальних програм із предметів інваріантної та варіативної складової за I семестр 2019-2020 н.р.р.», наказ від 06.01.2021р. №3 «Про виконання навчальних програм учителями-предметниками з основ наук у I семестрі 2020-2021 н.р., наказ від 16.06.2021р. №50 «Про виконання Освітньої програми, навчального плану у 2020-2021 навчальному році»).

За результатами анкетування педагогів ліцею на питання **«Які джерела/ресурси Ви використовуєте при розробленні календарно-тематичного планування?»** отримали такі відповіді: при розробленні календарно – тематичного планування педагогічні працівники ліцею використовують рекомендації МОН України - **96,1%**, **60,8%** працівників використовують зразки, що пропонуються фаховими виданнями, **58,8%** - використовують власний досвід, **51%** співпрацюють з колегами при розробленні календарно – тематичного планування, **49%** працівників ліцею використовують розробки з Інтернет – сайтів і блогів, які стосуються

викладання предметів, **19,6 %** педагогів користуються досвідом запозиченим у колег.

Критерій 3.1.2. Педагогічні працівники застосовують освітні технології, спрямовані на формування ключових компетентностей і наскрізних умінь здобувачів освіти

Ефективним методом збору інформації є спостереження за навчальним заняттям. У ліцеї запроваджена уніфікована форма для фіксування результатів спостереження за навчальним заняттям. Педагогічні працівники ліцею застосовують освітні технології, спрямовані на формування ключових компетентностей і наскрізних умінь здобувачів освіти.

Спостереження за навчальними заняттями свідчать, що педагоги на уроках організовують пізнавальну діяльність учнів, формують і розвивають предметні і ключові компетенції, застосовують сучасні освітні технології, створюють «ситуацію успіху», психологічного комфорту, забезпечують збереження здоров'я учнів, впроваджують педагогіку партнерства, проектні, дослідницькі, інформаційно-комунікаційні технології та ін.. Усе частіше проводять уроки з мультимедійною підтримкою, яка використовується для посилення навчального ефекту. На навчальних заняттях для забезпечення формування ключових компетентностей та наскрізних умінь в учнів застосовувались індивідуальні, групові та колективні форми роботи і найчастіше формувалися та розвивалися такі компетентності, як вільне володіння державною мовою, математична компетентність, навчання упродовж життя, громадянська, культурна та соціальна компетентності.

Педагогічні працівники обговорюють проблеми упровадження компетентнісного підходу на нарадах при директору, на засіданнях педагогічної ради, професійних спільнотах вчителів, семінарах, у діяльності творчих груп. Проблеми впровадження компетентнісного підходу розглядалися педагогічними працівниками закладу на засіданнях творчих груп вчителів «Педагогічна підтримка розвитку самоосвітньої компетентності учнів» (Довжик Т.І.), «Формування читацької компетентності школярів у процесі вивчення української літератури» (Лавринюк Н.П.), «Формування ключових компетентностей учнів початкової школи в умовах реалізації Концепції нової української школи» (Олісейчик Г.О.); на науково-практичній конференції закладу освіти «Сучасні технології формування компетентності школяра, розвиток його творчої особистості як інтегрованого результату навчальної діяльності» (березень); на педагогічних читаннях «Педагогіка партнерства та інноваційні технології у викладанні основ наук як засіб реалізації наскрізних змістових ліній і формування в учнів ключових компетентностей» (жовтень); на педагогічних читаннях «Партнерство - ефективна модель педагогічної взаємодії та співпраці між учителями, учнями та батьками» (жовтень); «Педагогічна спадщина В.О.Сухомлинського в сучасному науково-педагогічному дискурсі» (жовтень); на засіданнях педагогічної ради «Про здійснення внутрішнього моніторингу як передумови підвищення якості освітніх послуг» (протокол №1 від

19.02.2019 р.); «Про формування наукового світогляду і критичного мислення здобувачів освіти на уроках і в позаурочній діяльності з предметів природничого та суспільного циклів» (протокол №2 від 31.10. 2019 р.), «Про формування, становлення та реалізацію профільних інтересів здобувачів освіти як необхідний процес на шляху до самореалізації та успіху» (протокол №4 від 10.03.2020 р.), «Про підвищення якості шкільної математичної освіти через формування активного освітнього простору» (протокол №8 від 23.04.2021 р.).

3.1.3. Педагогічні працівники беруть участь у формуванні та реалізації індивідуальних освітніх траєкторій для здобувачів освіти (за потреби)

Основні складові змісту індивідуальної освітньої траєкторії:

- індивідуальний підхід до вивчення навчальних дисциплін;
- визначення власних цілей дитини у вивченні конкретної теми або розділу;
- вибір оптимальної форми та темпу навчання;
- використання способів навчання, які відповідають індивідуальним особливостям учня;
- здійснення учнем самооцінки власної діяльності.

Метою розроблення індивідуальної освітньої траєкторії є врахування індивідуальних особливостей, здібностей та розвитку дитини. Вона дозволяє зробити освітній процес комфортним для учня, забезпечує індивідуальний прогрес дитини в оволодінні ключовими компетентностями. Педагогічні працівники ліцею беруть участь у формуванні та реалізації індивідуальних освітніх траєкторій для здобувачів освіти.

Реалізація форм індивідуальної освітньої траєкторії у ліцеї:

- організація індивідуальних консультацій для учнів з низьким рівнем знань;
- організація екстернатної форми навчання;
- для учнів, які потребують індивідуальної форми навчання через тривалу хворобу.

При розробленні індивідуальної освітньої траєкторії наявна співпраця між учителем, практичним психологом і батьками. Для реалізації індивідуальної освітньої траєкторії використовувались інші організаційні форми освітнього процесу, крім класно-урочної.

У закладі освіти реалізація індивідуальних освітніх траєкторій для здобувачів освіти, які мають високий рівень навчальних досягнень, здійснюється через диференціацію навчання, зокрема учителі-предметники складають різнорівневі завдання, оцінюють навчальні досягнення здобувачів освіти, надають консультації.

Критерій 3.1.4. Педагогічні працівники створюють та/або використовують освітні ресурси (електронні презентації, відеоматеріали, методичні розробки, вебсайти, блоги, тощо)

Основні види освітніх ресурсів, які створюють педагогічні працівники ліцею:

- розробки, плани-конспекти, сценарії проведення навчальних занять та виховних заходів;

- додаткові інформаційні матеріали для проведення уроків;
- тестові перевірочні контрольні роботи та моніторинги;
- практичні і проектні завдання для роботи учнів під час проведення навчальних занять у закладі освіти та вдома;
- завдання для самостійного опрацювання учнями;
- календарно-тематичні плани.

Із метою здійснення самоосвітньої діяльності, безперервного процесу підвищення професійного рівня вчителі закладу використовують різноманітні освітні ресурси. Педагогічними працівниками складається портфоліо для проведення самооцінювання результатів своєї діяльності під час атестації, для визначення заходів морального та матеріального заохочення. Але не всі вчителі закладу мають професійне портфоліо як інструмент, який визначає компетентність учителя в певній сфері і є відображенням професійного зростання та підвищення кваліфікації вчителя. У 2021-2022 навчальному році в закладі освіти буде проведена робота з обміну досвідом щодо професійного саморозвитку вчителів, створення портфоліо й освітніх ресурсів.

Педагогічні працівники ліцею №2 поширюють власний педагогічний досвід у матеріалах та виступах на конференціях – **49%**, **9,8%** на освітніх онлайн – платформах, **15,7%** у власних блогах, **11,8 %** у професійних спільнотах соціальних мереж, **9,8%** публікують свої матеріали на сайті закладу, **0,45%** діляться з колегами власними розробками, **1,95%** демонструють свої матеріали на виступах та конференціях та **1,95%** - ділюся з колегами власними розробками.

Критерій 3.1.5. Педагогічні працівники сприяють формуванню суспільних цінностей у здобувачів освіти в процесі їх навчання, виховання та розвитку

Педагогічні працівники ліцею сприяють формуванню суспільних цінностей у здобувачів освіти у процесі їх навчання, виховання та розвитку.

Основні аспекти виховання, які забезпечуються під час проведення навчальних занять:

- повага гідності, прав і свобод людини;
- повага до культурної багатоманітності;
- визнання цінностей демократії, справедливості, рівності та верховенства права;
- розвиток громадянської свідомості та відповідальності;
- розвиток навичок критичного мислення;
- розвиток навичок співпраці та командної роботи;
- формування здорового і екологічного способу життя;
- статеве виховання та виховання гендерної рівності.

Наскрізний процес виховання у закладі реалізується у процесі викладання практично усіх предметів освітньої програми.

Критерій 3.1.6. Педагогічні працівники використовують інформаційно-комунікаційні технології в освітньому процесі.

Педагогічні працівники ліцею використовують інформаційно-

комунікаційні технології в освітньому процесі з метою:

- інтенсифікації роботи з документами;
- комунікації з учнями та батьками;
- створення наочності, дидактичних матеріалів в електронному вигляді;
- розроблення моніторингових робіт;
- використання електронних підручників в освітньому процесі;
- підвищення професійного рівня педагога, обміну досвідом;
- отримання актуальної освітньої інформації.

За результатами відвідування уроків учителів, спостереження за освітнім процесом можна констатувати, що у закладі 100% педагогічних працівників використовують інформаційно-комунікаційні технології, що дозволяє доступно викласти навчальний матеріал, глибше проникнути в суть матеріалу, що вивчається, підвищують якість навчання й освіти, дають змогу людині успішніше й швидше адаптуватися до навколишнього середовища, до соціальних змін. Для здійснення освітнього процесу заклад забезпечений комп'ютерами, проекторами, телевізорами, заклад підключений до мережі Інтернет.

Відповідно до рішення Кабінету Міністрів та МОН у період карантину з 13.03.2020 по 29.05.2020 у закладі освіти було запроваджено дистанційне навчання, яке здійснювалося через онлайн-ресурси, сайт закладу освіти, Google Classroom, Zoom, Google Міт, Вайбер, освітні платформи Всеосвіта, Наурок та ін.

3.2. Постійне підвищення професійного рівня педагогічної майстерності педагогічних працівників.

3.2.1. Педагогічні працівники сприяють формуванню, забезпечують власний професійний розвиток і підвищення кваліфікації, у тому числі щодо методик роботи з дітьми з особливими потребами

Педагогічні працівники забезпечують власний професійний розвиток і підвищення кваліфікації, у тому числі щодо методик роботи з дітьми з особливими освітніми потребами. Згідно постанови Кабінету Міністрів кожен вчитель при атестації із загальної кількості годин підвищення кваліфікації повинен мати 10% годин з інклюзії. Педагоги ліцею використовують очні, заочні, дистанційні форми навчання, самоосвіту. Вони беруть участь в онлайн-вебінарах, конференціях, проходять курси на різних освітніх платформах «Всеосвіта», «На урок», «Едера», «Прометеус», на сайті ВІППО. Значну методичну допомогу з даного питання надає ІРЦ. Педагоги знайомляться з досвідом роботи асистентів-вчителів та вчителів, які працюють в інклюзивних класах через публікації в Інтернет-ресурсах, відеопрезентації, опрацьовують методичну літературу, обмінюються досвідом. З 2021 по 2022 рік 59 педагогів (60%) підвищили свою кваліфікацію по питанню інклюзивного навчання.

3.2.2. Педагогічні працівники здійснюють інформаційну освітню діяльність, беруть участь у освітніх проєктах, залучаються до роботи як освітні експерти.

Постійне підвищення професійного рівня і педагогічної майстерності –

основна умова професійного розвитку педагога. Учителі закладу безперервно вдосконалюють рівень своєї майстерності. Одна із найпоширеніших форм підвищення педагогічної кваліфікації – курсова підготовка у ВШПО. Керівництво закладу щорічно складає і затверджує план-графік підвищення кваліфікації вчителів. Багато педагогів професійно розвиваються, беручи участь у тренінгах, конференціях, семінарах, вебінарах, онлайн-курсах на різних онлайн-платформах.

Для визнання результатів підвищення кваліфікації педагогічних працівників ліцею розроблено, затверджено і схвалено рішенням педагогічної ради Положення про визнання результатів підвищення кваліфікації педагогічних працівників, яке відповідає Законам України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників.

Кожен педагог самостійно формує індивідуальний графік підвищення кваліфікації і несе відповідальність за достовірність поданої інформації.

Важливо, щоб професійне зростання вчителя було безперервним, системним процесом, враховується участь у роботі творчих груп, обмін досвідом, розробка систем навчальних занять, публікації в різних джерелах, самоосвіта тощо.

Якість освітньої діяльності неможлива без інновацій. Інноваційна діяльність в освіті виявляється передусім в оновленні та освоєнні нового змісту освіти. Продуктами інноваційної педагогічної діяльності є нововведення, що позитивно змінюють систему освіти, визначають її розвиток і характеризуються як нові чи вдосконалені.

Учителі початкових класів стали учасниками фестивалю інновацій «Реалізація Концепції «Нова українська школа» в умовах інноваційного освітнього середовища», який відбувся на базі загальноосвітньої школи села Раків-Ліс. Це захід, у рамках якого педагоги мали можливість представити інноваційні ідеї, технології, прийоми та форми роботи з учнями початкових класів. Свої творчі здобутки з впровадження кейс технологій та елементів STEM освіти представила Геліч Л. М. Бащук С. І. презентувала особливі методи та прийоми навчання за освітнім проектом «Інтелект України». Демидюк Т. М. познайомила учасників з можливостями використання онлайн-серверів для створення інтелект-карт, хмар слів та відеоскрайбінгу. Демидюк Т. М., Денисюк Л.П., Коренга І.М., Нестерук І.В., Войчик Л.С. презентували можливості самоосвітньої діяльності вчителів на районному семінарі заступників з навчально-виховної роботи на базі НВК №2. Шумік О.П. - учасник обласної науково-практичної учнівської конференції «Волинь і волиняни в історії та культурі України».

У рамках роботи над методичною проблемою ефективно працювала творча група вчителів «Інноваційні технології та ІКТ як активний засіб розв'язання завдань освітнього процесу ЗЗСО» (керівник Довжик Т.І.). Заступники директора з НВР упорядкували матеріали круглого столу «Формування професійної компетентності вчителя» та представили на виставці «Творчі

сходинки педагогів Волині», а Бащук С. І. презентувала особливі методи та прийоми навчання за освітнім проєктом «Інтелект України». Вчитель історії Войчик Л.С. та вчитель української мови та літератури Сторожук І.О. стали учасниками Всеукраїнського проєкту IREX «Вивчай та розрізняй: інфо-медійна грамотність».

З 2016 року педагог закладу освіти Нестерук І.В. бере участь у таких спільних проєктах МОН України та Британської Ради в Україні: «Вчителі англійської мови – агенти змін», «Професійний розвиток вчителя іноземної мови», «Навчання англійської мови у 1-2 класах у новому контексті відповідно до Концепції «Нова українська школа», «Навчання англійської мови у 3-4 класах у новому контексті відповідно до Концепції «Нова українська школа», «Навчання англійської мови у новому контексті: базова школа». Дані проєкти передбачають вивчення сучасного стану підготовки учителів іноземних мов в Україні та визначення його відповідності викликам часу, ознайомлення з відповідним досвідом інших країн, а також розробку необхідних документів і матеріалів з метою вдосконалення методичної підготовки вчителів іноземних мов. За цей час Нестерук І.В. в якості тренера та фасилітатора працювала з вчителями Камінь-Каширського, Любешівського районів Волинської області, Івано-Франківської, Тернопільської, Хмельницької та Закарпатської областей використовуючи сучасні інформаційні технології.

За результатами опитування педагогів на запитання «За якими формами відбувалося підвищення Вашої професійної кваліфікації?» серед 51 респондента

35,3% - курси ВППО;

17,6% - самоосвіта;

15,7% - онлайн – курси;

7,8% - вебінари.

За результатами опитування педагогів на запитання «У закладі освіти створені умови для постійного підвищення, тощо?» серед 51 респондента:

90,2% - так;

9,8% - переважно так.

За результатами опитування педагогів на запитання «Що перешкоджає Вашому професійному розвитку?» серед 51 респондента:

3,9% - опір з боку керівництва;

2% - відсутність матеріального заохочення з боку керівництва;

15,7% - недостатня матеріально – технічна база;

0% - погані умови праці;

84,3% - жодних перешкод.

Зростання якісно-кваліфікаційного рівня вчителів ліцею свідчить про вдосконалення освітньої діяльності в закладі. Педагогічні працівники беруть активну участь в інноваційній діяльності. Педагог Демидюк Т.М. успішно пройшла сертифікацію і є мотиватором для інших вчителів.

Вимога 3.3. Налагодження співпраці зі здобувачами освіти, їх батьками, працівниками закладу освіти

Критерій 3.3.1. Педагогічні працівники діють на засадах педагогіки партнерства

Найважливішим напрямом, який забезпечує педагогіку партнерства у закладі, є особистісно орієнтована технологія навчання. Вона ставить в центр шкільної освітньої системи особистість дитини, її можливості для саморозвитку, забезпечення комфортних, безконфліктних та безпечних умов навчання. Особистісно орієнтоване навчання спрямоване на вирішення завдань розвитку в учнів стійкого інтересу до пізнання, бажання та вміння самостійно вчитися.

У закладі створено необхідні умови для впровадження особистісно орієнтованого навчання:

- відмова від орієнтації освітнього процесу на пересічного учня (на уроках практикуються диференційовані завдання, диференційовані контрольні роботи, що дає можливість здобувачам освіти розуміти предмет по мірі своїх можливостей);

- обов'язкове максимально можливе врахування інтересів кожної дитини (в закладі працюють 11 гуртків у старших класах і 2 – у початкових класах; в освітній програмі передбачено 16 годин факультативних курсів та 18 годин науково-дослідної роботи);

- підхід до дитини як до особистості (навчальним планом передбачено індивідуально-групові заняття із здобувачами освіти у базовій і старшій школі);

- забезпечення свободи і прав дитини в усіх проявах її діяльності (атмосфера "свободи учіння" характеризується тим, що учні вільно обговорюють проблеми, не бояться робити помилки, взаємодіють в учінні один з одним, бачать в учителі джерело досвіду, знань, старшого члена групи);

- урахування вікових та індивідуальних особливостей дитини;

- забезпечення морально-психологічного комфорту здобувача освіти (в закладі створено соціально-психологічну службу, яка займається психологічним супроводом).

У ліцеї простежується можливість в самореалізації учнів під час навчального процесу та поза його межами шляхом їх участі в олімпіадах, інтелектуальних і творчих конкурсах, захистах наукових робіт, спортивних змаганнях. За результатами анкетування учнівської спільноти з питання **«Ваша думка враховується і вислуховується учителями під час проведення уроків»** **36,3%** респондентів відповіли, що враховується з більшості навчальних предметів; **47,3%** повідомили, що враховується з окремих навчальних предметів; **12,1%** стверджують, що більшість учителів нав'язують свою думку як єдино правильну; **4,3%** здобувачів освіти вважають, що їх думка практично не враховується.

Критерій 3.3.2. Педагогічні працівники співпрацюють з батьками здобувачів освіти з питань організації освітнього процесу, забезпечують постійний зворотній зв'язок.

Педагогічні працівники закладу освіти діють на засадах педагогіки партнерства: залучають батьків до діяльності Ради школи, піклувальної ради,

участі в освітніх проєктах, шкільних масових заходах (благодійні ярмарки, спортивні заходи, родинні свята), розробці річного плану роботи школи, визначення індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів освіти, проведення батьківських зборів. Дуже важливою є комунікація між педагогічними працівниками і батьками. Адже від рівня такої комунікації багато у чому залежить навчальний поступ дитини, індивідуальна освітня траєкторія, адаптація до освітнього процесу. Педагогічні працівники намагаються у повній мірі інформувати батьків про важливі аспекти освітнього процесу у закладі через доступні канали комунікації. Важливою для батьків є інформація про критерії оцінювання навчальних досягнень учнів, з якими можна ознайомитися на сайті закладу. Комунікація з батьками відбувається у різний спосіб. Це насамперед індивідуальні зустрічі, бесіди, повідомлення через щоденник, подяки за виховання дитини. Дієвою формою спілкування залишаються батьківські збори різної тематики. Успішно працює психолого-педагогічний клуб «Школа-дитина-родина». За потреби соціальний педагог, практичний психолог та логопед надають індивідуальні консультації та рекомендації щодо корекції пізнавальної та мовленнєвої сфери учнів, їх поведінки. Останнім часом популярною стала онлайн комунікація за допомогою соціальних мереж або інтерактивних інтернет-платформ. Питання і проблеми комунікування з батьками періодично розглядаються у закладі освіти. У роботі з батьківською громадськістю учителі, адміністрація закладу виявляють тактовність, уважне ставлення до пропозицій, своєчасно реагують на них, розуміючи, що їх діяльність сприяє спілкуванню, зближенню педагогів з батьками і на цій основі успішному вирішенню багатьох складних питань виховання.

Оцінити рівень комунікації педагогічних працівників з батьками допомогло проведене анкетування. **На питання «Чи забезпечують педагоги зворотній зв'язок із Вами?»** батьки відповіли:

60,2% - «так»;

23,1% - переважно «так»;

13,9% - іноді;

12,8% - ні, ніколи.

Опитування батьків щодо питання **«На чию допомогу Ви найчастіше розраховуєте в школі у розв'язанні проблемних ситуацій з дитиною?»** показало, що **99%** респондентів вважають класного керівника, **27%** - директора, **18%** - педагогів, **11,7%** респондентів звернуться до інших батьків, **7,2 %** - до шкільного психолога, **6,3%** - до заступника директора і лише **2,7%** у соціального педагога.

За результатами опитування батьків з питання **«У який спосіб ви отримувате інформацію про діяльність закладу освіти?»** можна стверджувати, що **84,7%** респондентів отримують інформацію від класного керівника, **73%** респондентів під час батьківських зборів, **60,4%** - через спільноти у соціальних мережах, **28,8%** - із сайту, **1,8%** - через інтерактивну

платформу, **0,9%** - респондентів зазначають, що їм важко отримати інформацію.

На питання анкети «**Які форми комунікації з батьками ви використовуєте?**» **50 (98%)** респондентів обрали варіант відповіді індивідуальне спілкування з батьками, **42 (82,4%)** відповіли – батьківські збори, по **1 (2%)** педагогів вибрали онлайн спілкування, анкетування, щоденники, телефон, вайбер, спілкування у соціальних мережах.

Критерій 3.3.3. У закладі освіти існує практика педагогічного наставництва, взаємонавчання та інших форм професійної співпраці

У закладі існує практика наставництва та інших форм професійної співпраці. Одним із чинників, який впливає на професійне зростання педагогічних працівників, є співпраця і комунікація з колегами, налагодження командної роботи. Атмосфера доброзичливості в педагогічному колективі сприяє ефективному розв'язанню освітніх проблем. Взаємне збагачення педагогічними здобутками, спільний пошук оптимальних методів і форм викладання сприяє професійному зростанню та вдосконаленню системи освітньої діяльності. У закладі практикуються різні форми методичної та організаційної роботи з педагогічними працівниками: робота над розв'язанням науково-методичної проблеми закладу; спільна реалізація освітніх проєктів; взаємовідвідування навчальних занять; Школа молодого вчителя; поширення педагогічного досвіду.

У закладі проведено такі масові методичні заходи:

- науково-практична конференція «Розвиток професійної майстерності педагога в умовах реалізації Концепції НУШ»;

- педагогічні читання «Партнерство-ефективна модель педагогічної взаємодії та співпраці між учителями, учнями та батьками», «Формування ключових компетенцій учнів через використання сучасних педагогічних технологій»;

- семінари-практикуми «Ефективні форми організації дистанційного навчання учнів», «Сайт закладу як інструмент взаємодії учасників освітнього процесу в умовах особистісно орієнтованого навчання та виховання, інформаційна підтримка та мотивація навчання, організація різних дистанційних заходів для навчання учнів, педагогів, батьків»;

- психолого-педагогічний семінар «Психологічний комфорт у навчанні як умова ефективної соціалізації учнів»;

- педагогічний тренінг «Розвиток креативних здібностей педагогів»;

- методичний діалог «Самоосвіта педагога як необхідна умова підвищення його компетентностей в Новій українській школі»;

- круглий стіл з питання «Колективний досвід роботи школи зі створення умов для розвитку та самореалізації особистості в умовах особистісно орієнтованого навчання»;

- фестиваль інновацій для вчителів української мови освітнього округу «Від інноваційного змісту освіти через педагогічну майстерність вчителя – до формування особистості учня та підготовки його до життя в сучасних умовах»;

- майстер-класи «Нові Інтернет-технології – шляхи підвищення ефективності уроку та підготовки учнів до ЗНО», «Диференційований підхід у навчанні: проблеми, пошуки, рішення».

Відповідно наказу по ліцею від 04.09.2021 №86-о «Про організацію науково-методичної роботи в ЗЗСО «Камінь-Каширський ліцей» №2 організовано роботу з молодими учителями. У 2021-2022 навчальному році в закладі працює 5 молодих спеціалістів: 2 учителя математики, 2 учителя початкових класів та асистент вчителя інклюзивного навчання.

Молодим спеціалістам було призначено наставників - досвідчених педагогів високої кваліфікації.

Разом зі своїми наставниками молоді спеціалісти склали індивідуальні плани, які були затверджені директором ліцею.

Керівник професійних спільнот учителів початкових класів та математики залучають молодих спеціалістів до роботи в професійних спільнотах, разом із наставниками забезпечують роботу над науково-методичною літературою та над методичною темою. заслуховують звіти на про виконання індивідуальних планів молодим спеціалістом, керівника молодого спеціаліста - про роботу з молодим учителем.

Із метою якісного забезпечення процесу становлення молодого педагога керівником Школи молодого вчителя, досвідченими педагогами, практичним психологом розроблено план роботи, який включає такі напрями діяльності: організація проведення заходів із поглиблення психолого-педагогічних знань, методології навчання, вивчення нормативних документів та методичних рекомендацій Міністерства освіти і науки України, підходів до освітнього процесу в закладі; формування особистості школяра на основі особистісно зорієнтованої парадигми освіти, поглиблення науково-теоретичної підготовки з предметів та методики їх викладання, оволодіння молодими учителями практичними навичками педагогічної діяльності (згідно плану).

Організація роботи з наставництва дала можливість:

- спланувати та організувати роботу з математики та предметів школи І ступеня (вивчення структури навчальної програми, пояснювальних записок, опрацювання основних тем, ведення шкільної документації (журнали, календарні плани, поурочне планування, критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти);

- поєднати опрацювання теоретичного матеріалу (компоненти навчання; принципи, правила, функції, мотиви навчання; склад, структура, конструювання уроку; типологія уроків; основні етапи уроку, їх дидактична мета; аналіз, самоаналіз уроку) на практичних заняттях, під час відвідування уроків наставників, взаємовідвідування;

- проводити семінари-тренінги, анкетування з молодими та малодосвідченими вчителями психологами та соціальними педагогами школи;

- залучати молодих спеціалістів до вивчення передового педагогічного досвіду.

Для молодих спеціалістів було проведено семінар-практикум, присвячений сучасним проблемам освіти «Упровадження інноваційних технологій в освітній процес»; «круглий стіл» «Аналіз педагогічних ситуацій»; дискусійний клуб «Як учитель: учора, сьогодні, завтра»; тренінгові заняття «Портрет першокласника НУШ»; майстер-клас «Як забезпечити собі психологічний комфорт у школі», методичний квест «У пошуках скарбів», тиждень методичної допомоги «Мистецтво стати педагогом». Молоді спеціалісти відвідали уроки досвідчених учителів та учителів-наставників

У закладі створюються сприятливі умови для активного включення молодих спеціалістів у творчу педагогічну діяльність, яка має глибокий зміст і дає позитивні результати. Протягом року адміністрація закладу, члени педагогічного колективу, керівники професійних спільнот, учителі-наставники надавали методичну допомогу, підтримували, стимулювали молодих учителів .

У подальшому необхідно організовувати діяльність Школи молодого учителя на засадах педагогічного наставництва, відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту».

Вимога 3.4. Організація педагогічної діяльності та навчання здобувачів освіти на засадах академічної доброчесності

Критерій 3.4.1. Педагогічні працівники під час впровадження педагогічної та наукової (творчої) діяльності дотримуються академічної доброчесності

Наказом директора (№ 78 від 31.08.2021 р.) створена комісія в кількості 9 членів з розгляду випадків недотримання норм академічної доброчесності серед учасників освітнього процесу. Серед членів комісії: адміністрація закладу освіти, керівники педагогічних спільнот, батьківської громадськості, учнівською самоврядування.

На даний час жодного звернення не подано учасниками освітнього процесу на розгляд комісії з питань академічної доброчесності ліцею.

3.4.2. Педагогічні працівники сприяють дотриманню академічної доброчесності здобувачами освіти

Педагогічні працівники формують культуру академічної доброчесності здобувачами освіти, інформуючи учнів про дотримання основних засад та принципів академічної доброчесності під час проведення навчальних занять та у позаурочній діяльності. Зокрема, у класних кімнатах розміщені інформаційний матеріал «Академічна доброчесність» з QR-кодом.

За результатами опитування вчителів ліцею, на питання «**Що Ви робите для того, щоб запобігати випадкам порушень академічної доброчесності серед здобувачів освіти (списування, плагіат, фальсифікація тощо)?**» **29 (56,9%)** респондентів обрали варіанти знайомлю здобувачів освіти з основами авторського права, **11 (21,6%)** респондентів використовую методичні розробки для формування основ академічної доброчесності, **47 (92,2%)** респонденти обрали варіант проводжу бесіди щодо дотримання академічної доброчесності, **31 (60,8%)** учасника опитування обрали варіант відповіді на уроках даю такі завдання, які унеможливають списування.

Дотримання норм академічної доброчесності має бути наскрізним в освітньому процесі, тому дане питання вивчалось шляхом спостережень навчальних занять учителів.

За результатами відвіданих навчальних занять для реалізації політики академічної доброчесності у ліцеї педагогі:

- неухильно дотримуються норм академічної доброчесності, власним прикладом демонструють важливість її дотримання;
- інформують здобувачів освіти та їх батьків про необхідність дотримання норм академічної доброчесності;
- спрямовують зміст завдань під час проведення навчальних занять на творчу та аналітичну роботу учнів;
- не використовують стандартизовані завдання з підручника, а розробляють завдання, які спонукають учнів критично мислити;
- практикують використання в освітньому процесі лише перевірені та достовірні джерела інформації та грамотне посилення на них;
- застосовують компетентнісний підхід у навчанні.

Академічна доброчесність має дві сторони. Перша - добросовісне відношення педагога до виконання своїх професійних обов'язків, його відповідальне ставлення до здобувачів освіти та педагогічної діяльності. Друга - ставлення здобувачів освіти до навчання.

За результатами опитування учнів на запитання «**Чи проводять з Вами бесіди про важливість дотримання академічної доброчесності: неприпустимості списування та плагіату?»**»: **56%** - відповіли, що так, регулярно; **30%** відповіли, що так, але нерегулярно; **5%** - відповіли, що подібні заходи проводяться тільки на початку нового року; **3%** - відповіли, що подібні заходи не проводяться; **2%** - відповіли, що не розуміють про що йдеться.

Одним із важливих моментів академічної доброчесності здобувачів освіти є самостійне виконання ними навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю за результатами навчання, адже чесність у навчанні будує довіру до освіти, а справедлива оцінка заохочує до розвитку ідей.

Для практичного втілення даного питання у щоденній освітній діяльності адміністрацією ліцею проводиться опитування учителів та учнів. Така практика роботи має позитивну підтримку з боку педагогів та батьків учнів і стабільно забезпечує високе реноме ліцею в інтелектуальній спільноті.

Напрямок 4. Управлінські процеси закладу освіти

Вимога/правило 4.1. Наявність стратегії розвитку та системи планування діяльності закладу, моніторинг виконання поставлених цілей і завдань

Критерій 4.1.1. У закладі освіти затверджено стратегію його розвитку, спрямовану на підвищення якості освітньої діяльності

У закладі освіти затверджено стратегію розвитку закладу загальної середньої освіти «Камінь-Каширський ліцей» №2 Камінь-Каширської міської ради Волинської області на 2021-2025 роки, схвалену рішенням Камінь-

Каширської міської ради Волинської області (протокол №1 від 31.08.2021 р.). Стратегію розвитку закладу створено, враховуючи пропозиції робочої групи, яка працювала за певними напрямками. За результатами опитування 37,3% педагогічних працівників входили до складу робочої групи й були долучені до розроблення стратегії розвитку закладу. Документ оприлюднений на сайті закладу.

Стратегія розвитку відповідає особливостям і умовам діяльності закладу (тип закладу – загальноосвітній, мова навчання – українська).

У закладі реалізується демократичний принцип управління. Організаційно-педагогічну модель управлінської діяльності закладу складають:

- Загальні збори;
- Педагогічна рада;
- Рада закладу освіти;
- Учнівське самоврядування.

За результатами опитування педагогічних працівників **82,4%** респондентів погоджуються з твердженням **«Керівництво враховує пропозиції надані педагогічними працівниками щодо підвищення якості освіти»**; **17,6%** – обрали відповідь «переважно так».

Для розроблення стратегії розвитку закладу було залучено не лише педагогів, але й батьків та представників учнівського самоврядування. Представники громадськості, члени ради закладу та батьківського комітету працювали над шляхами вдосконалення матеріальної бази. Під час розроблення стратегії враховано засади державної політики у галузі освіти, чинне законодавство та нормативно-правові акти, які регулюють діяльність закладу.

Стратегія розвитку визначає основні шляхи діяльності освітнього закладу. Вона скеровує педагогів до реалізації ціннісних пріоритетів особистості, задоволення освітніх потреб здобувачів освіти, створення освітнього середовища, у якому б реалізувалася сучасна модель випускника, готового до життя з самореалізацією компетенцій, наскрізних умінь наданих під час здобуття освіти. Усі працівники ознайомлені із стратегією розвитку закладу, метою його діяльності та основними завданнями.

Критерій 4.1.2. У закладі освіти річне планування та відстеження його результативності здійснюються відповідно до стратегії його розвитку та з урахуванням освітньої програми

Щоб реалізувати стратегію розвитку та освітню програму заклад здійснює чітке планування роботи Річний план школи побудований на принципах ясності перспектив, конкретності поставлених завдань, чіткого розподілу обов'язків і оперативного координування роботи.

Для створення проекту річного плану були опрацьовані основні законодавчі акти (Закони України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Санітарний регламент для ЗЗСО тощо), вивчені нові нормативні документи, теоретичні та методичні матеріали з питань розвитку освіти в цілому і планування зокрема. Структура річного плану відповідає структурі стратегії розвитку закладу.

Аби проєкт річного плану був глибоким, змістовним і не перетворився на формальність, використовувалися результати SWOT- аналізу та результати анкетування педагогічних працівників, учнів, батьків проведених у Google-формах. Це дозволило врахувати пропозиції учасників освітнього процесу щодо вдосконалення роботи закладу. За результатами опитування 41,2% педагогічних працівників брали участь у розробленні річного плану закладу.

Аналіз реалізації річного плану ЗЗСО «Камінь-Каширський ліцей» №2. Звіт розглядається на нарадах при директору, засіданнях предметних кафедр, методичних об'єднань. Результативність виконання запланованих заходів презентовано на оперативних нарадах заступників, підсумки затверджені наказами директора.

- Про результати моніторингових досліджень у 4,9,11 класів від 10.06.21 р №49
- Про виконання Освітньої програми, робочого навчального плану у 2020-2021 навчальному році від 16.06.21 р. №50
- Про стан методичної роботи за 2020-2021 навчальний рік у ЗЗСО «Камінь-Каширський ліцей»№2 Камінь-Каширської міської ради від 25.06.21 р. №52
- Про підсумки організації інклюзивної форми навчання у 2020-2021 навчальному році від 25.06.21 р. №53
- Про підсумки роботи навчального закладу щодо організації індивідуальної форми навчання у 2020-2021 н. р. від 25.06.21 р. №54
- Про стан відвідування здобувачами освіти школи за 2020-2021 н.р від 29.06.21 р. №55
- Про підсумки виховної роботи за 2020-2021 н.р. від 29.06.21 р. №56
- Про підсумки гуртової роботи за I семестр 2020-2021 н.р. від 29.06.21 р. №59
- Про підсумки перевірки класних журналів у 2020-2021 н.р. від 29.06.21 р. №60

Діяльність педагогічної ради закладу освіти спрямовується на реалізацію річного плану роботи і стратегії розвитку закладу

Засідання педагогічної ради спрямовані на реалізацію річного плану роботи закладу; на вирішення науково-методичної проблеми та дослідно-експериментальної роботи педагогічного колективу; забезпечення життєдіяльності закладу освіти. Основні завдання полягають у підвищенні ефективності освітньої діяльності, впровадженні в практику досягнень педагогічної науки, психології, передового педагогічного досвіду, у постійному підвищенні рівня професійної компетентності та майстерності педагогічних працівників. План засідань педагогічних рад є складовою частиною річного плану роботи гімназії. У закладі освіти створена наукова-методична рада, як дорадчий орган при педраді.

Під час опитування **86,3%** педагогів відзначили, що педагогічна рада закладу освіти функціонує системно й ефективно, на ній розглядаються важливі питання діяльності закладу, рішення приймаються колегіально і демократично,

13,7% відповіли «переважно так». За результатами анкетування можна зробити висновки, що діяльність педагогічної ради не заважає системі управлінської діяльності у закладі освіти. З цим погодились 100% педагогічних працівників.

Критерій 4.1.3. У закладі освіти здійснюється самооцінювання якості освітньої діяльності на основі стратегії (політики) і процедур забезпечення якості освіти

Управління процесами у закладі та забезпечення якості освітнього процесу та, як результат, висока якість освіти неможливі без аналізу актуальної та достовірної інформації про стан справ у закладі. Тому регулярно вивчення внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти через створення та застосування системи моніторингу якості освітньої діяльності – критично значима умова успішної роботи закладу освіти. У зв'язку з цим в закладі було розроблено, затверджено на засіданні педагогічної ради (протокол №3 від 31.08.2021 року) Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти (нова редакція) та алгоритм реалізації внутрішньої системи забезпечення якості освіти та оприлюднено на вебсайті закладу.

У Положенні про внутрішню систему забезпечення якості освіти описані складові внутрішньої системи забезпечення якості освіти: 1) правила, критерії і процедури оцінювання освітнього середовища закладу освіти; 2) правила, критерії і процедури оцінювання здобувачів освіти; 3) правила, критерії і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників; 4) правила, критерії і процедури оцінювання управлінської діяльності керівника.

За результатами опитування **23,5%** педагогічних працівників брали участь у розробленні даного документу.

Заходи із підвищення якості освітньої діяльності здійснюються на підставі даних про поточний стан та динаміку результатів освітньої діяльності. Це забезпечується через процедури моніторингу певних компонентів освітнього процесу: ефективність управлінської діяльності, навчальних досягнень учнів, умов здійснення освітньої діяльності, соціально-психологічного клімату тощо. Моніторинг здійснюється відповідно до Положення про внутрішній моніторинг, схваленого на засіданні педагогічної ради (протокол №1 від 31.08.2021 р.). Моніторинг здійснюється шляхом вивчення документів, аналізу навчальних досягнень, опитування учасників освітнього процесу, спостереження за навчальними заняттями, результатів розгляду звернень громадян, комунікації на інтерактивних платформах тощо.

У закладі освіти здійснюється періодичне (не рідше одного разу на рік) самооцінювання якості освітньої діяльності відповідно до розроблених або адаптованих у закладі процедур

Учасники освітнього процесу залучаються до самооцінювання якості освітньої діяльності через процедури самооцінювання, про що видано наказ по школі, в рамках підготовки до інституційного аудиту проведено опитування всіх учасників освітнього процесу, при визначенні пріоритетних завдань на 2021/2022 рік враховано його результати.

Згідно наказу по школі від 02.11.2021 р. «Про затвердження порядку проведення самоаналізу якості освітньої діяльності закладу» № 102 в період з 02.11.2021 по 25.01.2022 в закладі був проведений самоаналіз якості освітньої діяльності у чотири етапи:

I етап (складання та затвердження плану здійснення самоаналізу за напрямками, підготовка матеріалів) - 02.11.2021 – 15.11.2021 р.;

II етап (практичне здійснення самоаналізу) – 15.11.2021 - 30.12.2021 р.;

III етап (систематизація матеріалів, оформлення папки, складання довідки за результатами) – 30.12.2021 - 25.01.2022 р.;

IV етап (усунення виявлених недоліків та приведення у відповідність освітніх та управлінських процесів закладу) - 25.01.2022 - 10.02.2022 р.

Згідно даного наказу було створено оргкомітет у складі старших експертів, затверджено напрями та критерії, методи збору інформації, затверджено графік проведення заходів з самоаналізу тощо. Результати самооцінювання якості освітньої діяльності розглянуто на засіданні педагогічної ради (протокол №5 від 13.01.2022 року) та оприлюднено на сайті закладу.

Критерій 4.1.4. Керівництво закладу освіти планує та здійснює заходи щодо утримання у належному стані будівель, приміщень, обладнання

Керівництво закладу освіти вживає заходи для створення належних умов діяльності закладу (вивчає стан матеріально-технічної бази, планує її розвиток, звертається із відповідними клопотаннями до засновника). План розвитку матеріально-технічної бази школи включено до стратегії розвитку закладу, у річному плані на 2021-2022 н. р. вміщені заходи щодо створення належних умов діяльності закладу. З метою покращення якості освітнього процесу в закладі було зібрано персональні запиту, пропозиції учасників освітнього процесу щодо зміцнення матеріально-технічного забезпечення навчальних кабінетів, класів.

Керівництво закладу вивчає потреби і подає клопотання до засновника, управління гуманітарної політики щодо зміцнення матеріально-технічної бази закладу. З ініціативи закладу і при підтримці голови Ради школи, депутата обласної ради, розроблено проектно-кошторисну документацію на капітальний ремонт спортзали. Рішенням сесії Камінь-Каширської міської ради виділено кошти на виготовлення проекту «Реконструкція і модернізація вуличного освітлення на території закладу»

Вимога 4.2. Формування відносин довіри, прозорості, дотримання етичних норм

Критерій 4.2.1. Керівництво закладу освіти сприяє створенню психологічно комфортного середовища, яке забезпечує конструктивну взаємодію учнів, їх батьків, педагогічних та інших працівників закладу освіти та взаємну довіру

Керівництво закладу освіти сприяє створенню психологічно комфортного середовища, яке забезпечує конструктивну взаємодію здобувачів освіти, їх батьків, педагогічних та інших працівників закладу освіти та взаємну довіру.

Переважає більшість учасників освітнього процесу задоволені загальним психологічним кліматом закладу освіти. Про це свідчать результати анкетування.

За результатами проведеного опитування учнів на запитання «З яким настроєм Ви, зазвичай, йдете до школи (гімназії, ліцею)?» серед 91 респондентів

11% - учнів відповіли - в піднесеному, з радістю;

59,3% - здебільшого охоче;

26,4% - здебільшого неохоче;

3,3% - не хочу ходити до школи.

Серед здобувачів освіти, які обрали відповідь «здебільшого неохоче» або «не хочу ходити до школи», переважна більшість пов'язує таку позицію з небажанням вставати рано.

За результатами проведеного опитування батьків на запитання «У якому настрої Ваша дитина, як правило, йде до школи?» серед 111 респондентів

55,9% - відповіли – здебільшого охоче,

21,6% - не проявляє особливих емоцій,

11,7% - здебільшого неохоче,

9% - у піднесеному настрої,

0,9% - у пригніченому настрої,

0,9% - відмовляється йти до школи.

Серед причин, за яких діти неохоче відвідують заклад освіти, батьки назвали: взаємини з **однокласниками (20,3%)**, упереджене ставлення з боку вчителів (**18,8%**), а також втому, небажання вчитися та рано вставати.

За результатами проведеного опитування педагогічних працівників на запитання «Керівництво закладу відкрите для спілкування» серед 51 респондента

90,2% - відповіли так,

9,8% - переважно так.

Керівництво закладу освіти доступне для спілкування з учасниками освітнього процесу, представниками місцевої громади. В закладі освіти складений графік особистого прийому громадян адміністрацією закладу, затверджений наказом директора від 01.09.2021 р. №36/аг який оприлюднений на сайті <https://nvk2-kamin.volyn.ua/wp-content/uploads/2021/12/hrafik-pryyomu-hromadian.pdf>.

Учасники освітнього процесу мають можливість впливати на прийняття управлінських рішень. Для педагогічних працівників це наради, обговорення, внесення пропозицій тощо. Для учнів – регулярне спілкування, постійна комунікація з адміністрацією закладу через Viber-групу, через яку відбувається залучення учнів до обговорення важливих для діяльності закладу рішень.

Особлива увага звертається на співпрацю між педагогічними працівниками, які мають професійно, конструктивно та толерантно спілкуватися і взаємодіяти з колегами заради досягнення кращих результатів

освітнього процесу. Для цього керівництво підтримує та заохочує участь педагогів у різноманітних формах професійного спілкування: як формалізованих (семінари, конференції, вчительські конференції у форматі EdCamp тощо) так і неформальних – у вигляді спільних екскурсій, туристичних поїздок, шкільних свят тощо. Суттєво впливає на рівень довіри до закладу те, що керівництво завжди вчасно розглядає звернення учасників освітнього процесу та вживає заходи, спрямовані на вирішення проблем, про які йдеться у зверненні.

За результатами проведеного опитування педагогічних працівників на запитання «Керівництво закладу відкрите для спілкування» серед 51 респондента

90,2% - відповіли так;

9,8% - переважно так.

За результатами проведеного опитування педагогічних працівників на запитання «Наскільки Ви погоджуєтесь із твердженнями: Керівництво та педагогічні працівники співпрацюють і забезпечують зворотній зв'язок щодо їхньої праці» серед 51 респондента

88,2% - відповіли так;

11,8% - переважно так.

За результатами проведеного опитування учнів на запитання «Керівництво школи (гімназії, ліцею) доступне та відкрите до спілкування (коли у Вас є якась пропозиція або проблема, Ви можете прийти до директора та поспілкуватися)?» серед 91 респондента

26,4% - відповіли так;

51,6% - переважно так;

15,4% - переважно ні;

6,6% - ні.

За результатами проведеного опитування батьків на запитання «Вам завжди вдається поспілкуватися з керівництвом закладу освіти і досягти взаєморозуміння?» серед 111 респондентів

61,3% - відповіли так;

34,2% - переважно так;

4,5% - іноді.

За результатами проведеного опитування батьків на запитання «На чію допомогу Ви найчастіше розраховуєте в школі у розв'язанні проблемних ситуацій з дитиною (декілька варіантів відповідей)?» серед 111 респондентів

29,7% - відповіли директора;

6,3% - заступника директора;

99,1% - класного керівника;

7,2% - шкільного психолога;

2,7% - соціального педагога;

18% - педагогів;

11,7% - інших батьків.

Невід'ємним складником роботи адміністрації закладу освіти є розгляд звернень і скарг учасників освітнього процесу та громадян, а також шляхи вирішення конфліктів. Звернення учасників освітнього процесу до керівництва відображені в Журнал реєстрації звернень громадян, затвердженого наказом по закладу освіти від 01.09.2021р. №36/аг «Про організацію роботи із зверненнями громадян у закладі у 2021-2022н.р.». Керівництво закладу вчасно розглядає звернення учасників освітнього процесу та громадськості. Заходи реагування на звернення учасників освітнього процесу вживаються невідкладно.

За результатами проведеного опитування батьків на запитання «Школа враховує думку батьків під час прийняття важливих управлінських рішень?» серед 106 респондентів

49,1% - відповіли так, завжди;

46,2% - частково враховує;

2,6% - переважно не враховує

2,1% - не враховує.

За результатами проведеного опитування учнів на запитання «Керівництво школи (гімназії, ліцею) доступне та відкрите до спілкування (коли у Вас є якась пропозиція або проблема, Ви можете прийти до директора та поспілкуватися)?» серед 91 респондента

26,4% - відповіли так;

51,6% - переважно так;

15,4% - переважно ні;

6,6% - ні.

За результатами проведеного опитування учнів на запитання «Керівництво школи (ліцею, гімназії) реагує на Ваші звернення (скарги/пропозиції)?» серед 89 респондентів

42,7% - відповіли так, звернення приймаються і розглядаються;

36% - так, звернення приймаються, однак лише деякі з них розглядаються;

12,4% - у школі не практикується розгляд звернень;

9% - мені нічого не відомо про можливість звернення до керівництва школи.

За результатами проведеного опитування педагогічних працівників на запитання «Наскільки Ви погоджуєтесь із твердженнями: Керівництво та педагогічні працівники співпрацюють і забезпечують зворотній зв'язок щодо їхньої праці» серед 51 респондента

88,2% - відповіли так;

11,8% - переважно так;

За результатами проведеного опитування педагогічних працівників на запитання «Наскільки Ви погоджуєтесь із твердженнями: Керівництво враховує пропозиції, надані педагогічними працівниками щодо підвищення якості освітнього процесу» серед 51 респондента

82,4% - відповіли так;

17,6% - переважно так;

За результатами проведеного опитування педагогічних працівників на запитання «Наскільки Ви погоджуєтесь із твердженням: Педагогічні

працівники можуть без побоювань висловлювати власну думку, навіть якщо вона не співпадає з позицією керівництва» серед 51 респондента

72,5% - відповіли так;

25,5% - переважно так;

2% - переважно ні.

За результатами проведеного опитування педагогічних працівників на запитання «Наскільки Ви погоджуєтесь із твердженням: Розбіжності, які виникли між педагогічними працівниками та керівництвом школи, вирішуються конструктивно» серед 51 респондента

74,5% - відповіли так;

25,5% - переважно так;

Критерій 4.2.2 Заклад освіти оприлюднює інформацію про свою діяльність на відкритих загальнодоступних ресурсах

Керівництво організує діяльність закладу освіти на умовах інформаційної відкритості та комунікації з учасниками освітнього процесу і громадою. Інформаційна відкритість забезпечується наявністю стендів для інформування учасників освітнього процесу, повідомлення на сайті та інших загальнодоступних електронних ресурсах, на дошках оголошень. Структура та зміст інформації на відкритих загальнодоступних ресурсах відповідає вимогам статті 30 Закону України «Про освіту» та регулярно оновлюється, вона повністю відображає важливі аспекти діяльності закладу освіти.

З учасниками освітнього процесу та громадою заклад освіти використовує різні форми комунікації: конференції, дні відкритих дверей, консультації, спілкування через соціальні мережі, телефонний зв'язок, Viber та Telegram групи. Регулярно проводяться загальношкільні та класні батьківські збори, які сприяють комунікації між батьками та педагогічними працівниками. Заклад освіти оприлюднює інформацію про свою діяльність на відкритих загальнодоступних ресурсах. Питання вчасного оприлюднення інформації розглядаються на нарадах при директору. Директором закладу освіти видано наказ №76 від 31.08.2021р. «Про призначення відповідальних працівників за інформаційне наповнення та оновлення сайту ЗЗСО «Камінь-Каширський лицей» №2 Камінь-Каширської міської ради», згідно якого призначені відповідальні особи за забезпечення повної та достовірної інформації у відкритих загальнодоступних ресурсах, вони слідкують за тим, щоб інформація висвітлювалася в повній мірі та вчасно.

На сайті закладу освіти <https://nvk2-kamin.volyn.ua> наявні такі обов'язкові публічні документи згідно ст.30 Закону України «Про освіту»: статут закладу освіти, ліцензія на провадження освітньої діяльності, освітня програма закладу, річні звіти, структура та органи управління закладом, кадровий склад, інформація про територію обслуговування закріпленої за закладом, ліцензований обсяг та фактична кількість осіб, які навчаються в закладі, наявність вакантних посад, матеріально-технічне забезпечення закладу, результати моніторингу якості освіти, наявна інформація про створення умов доступності закладу для навчання осіб з особливими освітніми потребами,

план заходів, спрямований на запобігання та протидію булінгу, наявний порядок подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки булінгу, порядок реагування на доведені випадки булінгу та відповідальність осіб причетних до нього та інше.

Ще одним інформаційним ресурсом слугує «Шкільна родина» на Facebook <https://www.facebook.com/profile.php?id=100022541117268>.

За результатами проведеного опитування батьків на запитання «У який спосіб Ви отримувате інформацію про діяльність закладу освіти? (можливо декілька варіантів відповіді)» серед 111 респондентів

73% - назвали батьківські збори;

84,7% - інформація класного керівника;

60,4% - спільноти в соціальних мережах;

28,8% - сайт закладу освіти;

1,8% - інтерактивна платформа;

0,9% - важко отримати інформацію

Вимога/правило 4.3. Ефективність кадрової політики та забезпечення можливостей

для професійного розвитку педагогічних працівників

Критерій 4.3.1. Керівник закладу освіти формує штат кваліфікованих педагогічних та інших працівників відповідно до штатного розпису та освітньої програми

Керівник закладу освіти формує штат закладу, залучаючи кваліфікованих педагогічних

працівників та інших працівників відповідно до штатного розпису та освітньої програми,

керуючись нормативно-правовими документами. Формуючи кадровий склад, керівництво закладу враховує опитування батьків щодо забезпечення поглибленого вивчення предметів «математика», «історія», вивчення другої іноземної мови та мови національних меншин, які є підґрунтям для функціонування класів природничо-математичного історичного профілів, визначення профільної спрямованості класів: (10-А, 11-А класи - математичний профіль, 10 -Б, 11-Б – історичний профіль).

У закладі наявна вся документація з даного питання, яка ведеться згідно номенклатури справ: книга обліку педагогічних працівників, сформований штатний розпис, затверджені тарифікаційні списки (наказ від 31.08 2021 р. № 135 к/тр, наказ від 01.09.2020 р. №111 к/тр), Статут закладу, статистичні звіти (ЗНЗ-1, №83-РВК), колективний договір, протоколи профспілкового комітету (протокол №1 від 31.08.2021р.).

На даному етапі штатний розпис закладу освіти забезпечує виконання освітньої програми. Усі предмети в закладі викладаються педагогічними працівниками, що мають відповідний фах. Однак, 4 педагогічних працівники працюють не за фахом (2 вихователі ГПД, соціальний педагог, педагог організатор). Заклад освіти ЗЗСО «Камінь-Каширський ліцей» №2 Камінь-Каширської міської ради забезпечений працівниками у кількості не

меншій, ніж визначено Типовими штатними нормативами закладів загальної середньої освіти. У закладі працює 93 педагогічних працівники на 98 ставок. На даний час штат закладу укомплектовано на 98%. Є вакантні посади вчителя фізики та музики. В закладі задіюються всі можливі ресурси з пошуку кадрів, а саме: подаються заявки у відділ кадрів, а також своєчасно оприлюднюється інформація на веб-сайті ліцею, розміщується повідомлення на сторінці Фейсбуку «Шкільна родина».

Вища педагогічна освіта за отриманою спеціальністю чи освітня та (або) професійна кваліфікація вчителів, які безпосередньо задіяні у проведенні навчальних занять, відповідає навчальним предметам, що ними викладаються. Відповідність вищої педагогічної освіти за отриманою спеціальністю чи освітньої та (або) професійної кваліфікації підтверджується відповідними документами про освіту. Під час прийому на роботу нового кандидата керівництво закладу ретельно перевіряє оригінали документів освітнього процесу. У випадку наявності в кандидата попереднього досвіду роботи. Після того, як керівник вивчив документи та отримав всю необхідну інформацію щодо кандидата, він вважає доцільним провести детальну співбесіду. Варто зазначити, що в закладі розроблені і розміщені на сайті ліцею детальні посадові інструкції для всіх працівників закладу, з якими вони ознайомлені.

Критерій 4.3.2. Керівництво закладу освіти за допомогою системи матеріального та морального заохочення мотивує педагогічних працівників до підвищення якості освітньої діяльності, саморозвитку, здійснення інноваційної освітньої діяльності

Керівництво закладу освіти мотивує педагогічних працівників до підвищення якості освітньої діяльності, саморозвитку, здійснення інноваційної освітньої діяльності. Керівництво закладу розуміє, що ефективна робота педагогічних та інших працівників закладу освіти можлива за умови якісної мотивації до професійної діяльності та професійного зростання. З метою реалізації цієї умови, закладом освіти були розроблені принципи та процедури матеріального та морального стимулювання працівників закладу та чіткі критерії їх застосування, які зазначаються у «Коллективному договорі». Він розміщений на сайті ліцею. Усі працівники закладу освіти ознайомлені з цим документом та мають до нього вільний доступ. Спільно з профспілковим комітетом розроблено Положення про порядок надання щорічної грошової винагороди педагогічним працівникам за сумлінну працю, зразкове виконання службових обов'язків. Підставами для матеріального та морального стимулювання педагогічних працівників є участь у районних, обласних, всеукраїнських конкурсах; робота з обдарованими дітьми, ефективне застосування інноваційних методів та підходів у своїй роботі, розробка та публікація власних педагогічних розробок тощо. Щорічно проводяться районний фестиваль «Вшанування вчительської праці» та урочистості до професійного свята - День вчителя, на яких неодноразово відзначалися і вчителі нашого ліцею (2020 рік-16, 2021-19 педагогів). Камінь-Каширська міська рада та Камінь-Каширська районна рада ініціювали видачу

стипендій обдарованим дітям, а також грошових винагород педагогічним працівникам - наставникам вищезгаданих дітей та вчителям, які стають переможцями конкурсів районного, обласного та всеукраїнського рівня. Окрім матеріального заохочення, керівництво закладу старається не оминати увагою жодне звернення на педагогічній ниві членів колективу, вони часто отримують відзнаки, грамоти, публічні усні подяки. Особливим заохоченням до творчої праці є позачергові атестації педагогічних працівників за творчий підхід у роботі. Працівники закладу позитивно ставляться до практики заохочення та принципів, на основі яких вона здійснюється. Слід зазначити, що рішення про винагороду того чи іншого працівника завжди є рішенням загальних зборів колективу, воно виносяться на публічне обговорення та голосування. Таким чином, забезпечується прозорість та справедливість процедури матеріального та морального заохочення працівників.

Критерій 4.3.3. Керівництво закладу освіти сприяє підвищенню кваліфікації педагогічних працівників

Керівництво закладу освіти сприяє підвищенню кваліфікації педагогічних працівників. Постійний професійний розвиток та підтримка власної професійної траєкторії кожного педагогічного працівника — абсолютно необхідна умова для якісної освітньої діяльності закладу освіти.

Робота керівництва закладу з підвищення кваліфікації педагогічних працівників ведеться відповідно до нормативно-правових документів з організації освітнього процесу: Типового положення про атестацію педагогічних працівників (зі змінами, внесеними згідно з наказом МОН України №1473 від 20.12.2011р. зареєстровано в Мінюсті України від 14.12.2010 за №1255/18550), листа МОН України від 22.02.2012р. № 2/1-13-430 «Щодо надання роз'яснень з питань атестації», наказу МОН України про визначення порядку присвоєння педагогічних звань педагогічними працівниками» від 04.07.2005р. №396, листа МОН від 04.03.2020р. №1/9-141 «Щодо підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів середньої освіти», Закону України «Про повну загальну середню освіту» ст.54 ч.2, ст.59 ч.2- п.6,78,9,10,18,19 («Порядок підвищення кваліфікації педагогічних і науково- педагогічних працівників»).

Робота по підбору та опрацюванню нормативно-правових документів з організації освітнього процесу в закладі ведеться систематично. Документи викладено на сайті школи в розділі «Нормативний путівник» <https://nvk2-kamin.volyn.ua/>, систематизовано документації, що ведеться керівниками професійних спільнот, керівництвом закладу. Створені умови для вивчення нормативно-правової бази педагогічними працівниками. Використовуються й інші інформаційні інтернет-платформи, створена група в Viber для швидкого інформування педагогічних працівників з даного питання.

При зміні підходів до підвищення кваліфікації педагогічних працівників керівництвом закладу були враховані вимоги законодавства та нормативно-правових документів, ефективність підвищення кваліфікації ґрунтується на позитивному підході до вирішення проблемних питань проходження атестації

чи сертифікації. Система роботи з підвищення кваліфікації педагогічних працівників у закладі передбачає інформованість вчителів про критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності, дозволяє досягти підвищення педагогічної майстерності та професійного рівня педагогічних працівників. Вони розміщені на сайті ліцею у розділі «Внутрішня система забезпечення якості освіти».

На засіданнях педагогічної ради (протокол від 23.12.2021 року №3, протокол від 24.12.2021 №4) затверджено орієнтовний план підвищення кваліфікації педагогічних працівників відповідно на 2021, 2022 роки. Адміністрацією закладу проводиться роз'яснювальна та інформаційна робота щодо підвищення кваліфікації та атестації педагогічних працівників закладу. Педагогічний колектив ознайомлений з наказом «Про підготовку та проведення атестації педагогічних працівників закладу в 2021-2022 навчальному році» від 13.10.2021 року №99/о. До відома педагогічних працівників доведено план заходів з організації атестації, графік роботи атестаційної комісії на 2021-2022 навчальний рік, графік атестації педагогічних працівників затверджений наказом по закладу.

Відповідно до постанови Кабміну від 27.12.2018 №1190 «Про затвердження Положення про сертифікацію педагогічних працівників» сертифікація вчителів початкової школи є добровільною процедурою. У 2020-2021 навчальному році один педагогічний працівник закладу спішно пройшов сертифікацію.

Керівництво заохочує та підтримує методичну роботу педагогічних працівників, участь у професійних конференціях, семінарах, курсах підвищення кваліфікації у різних формах, підготовку та публікацію матеріалів за темами професійної діяльності. На засіданнях професійних спільнот, педрадах також розглядаються питання професійного вдосконалення, де ухвалюються рішення затвердження проходження курсів на онлайн-платформах як частина необхідної перепідготовки до наступної атестації педагогічних працівників. Керівництво інформує педагогічних працівників про сучасні форми і методи професійного самовдосконалення. Розроблено Положення про визнання результатів підвищення кваліфікації.

Результати опитування педагогічних працівників з питання **«У закладі освіти створені умови для постійного підвищення кваліфікації педагогів, їх чергової та позачергової атестації, добровільної сертифікації тощо?»** свідчать про те, що **90,2%** респондентів дали відповідь «так»; **9,8%** респондентів дали відповідь «переважно так».

За результатами анкетування педагогічних працівників з питання **«За якими формами відбувалося підвищення Вашої професійної кваліфікації?»** **35,3%** респондентів обрали курси ВШПО, **17,6%** - самоосвіту, онлайн-курси - **15,7%** респондентів, **7,8%** - вказали на вебінари. Крім того респонденти зазначили формами підвищення кваліфікації тренінги, майстер-класи, конференції, методичні семінари. Це свідчить про можливість педагогічних працівників робити усвідомлений вибір напрямків підвищення кваліфікації за

результатами самооцінювання власних фахових і загальних компетентностей і педагогічної майстерності.

Активна підтримка педпрацівників адміністрацією закладу є запорукою формування педагогіки партнерства в закладі, його сталого розвитку, збереження здорового мікроклімату в колективі, покращення його діяльності.

4.4. Організація освітнього процесу на засадах людиноцентризму, прийняття управлінських рішень на основі конструктивної співпраці учасників освітнього процесу, взаємодії закладу освіти з місцевою громадою.

Організація освітнього процесу в закладі освіти враховує тенденції цивілізаційного розвитку, які визначають нові вимоги перед людиною, отже, і перед освітою. Шануючи минуле вітчизняної освіти, її досягнення в сфері культури мислення, чітко визначаються нові освітні завдання і вживаються дієві заходи по їх реалізації. Робота закладу будується на втіленні в життя основного принципу державної політики в сфері освіти – людиноцентризму. Так як саме в цьому руслі реформується державна політика України у сфері освіти: створено основне законодавче поле освітянської галузі, розроблено нормативно – правову базу для розвитку національної системи освіти, зокрема ухвалено закони «Про освіту» , «Про дошкільну освіту», «Про позашкільну освіту», ухвалено Національну доктрину розвитку освіти України у XXI столітті. Керівництво освітнього закладу розробило стратегію його розвитку, спрямовану на підвищення якості освітньої діяльності, відповідно названих законодавчих актів та Національної доктрини розвитку освіти України у XXI столітті.

4.4.1. У закладі освіти створюються умови для реалізації прав і обов’язків учасників освітнього процесу.

У ЗЗСО «Камінь-Каширський ліцей» №2 простежується наскрізний процес виховання. Педагогічні працівники ліцею сприяють формуванню суспільних цінностей у здобувачів освіти в процесі їх навчання, виховання та розвитку. Серед основних аспектів виховання, які забезпечуються під час проведення навчальних занять: повага гідності, прав і свобод людини; повага до культурної багатоманітності; визнання цінності демократії, справедливості, рівності та верховенства права, розвиток громадянської свідомості та відповідальності; розвиток навичок критичного мислення; розвиток навичок співпраці та командної роботи; формування здорового і екологічного способу життя; виховання гендерної рівності; інші виховні аспекти. Під час виховного процесу формуються ключові компетентності.

Заклад освіти створює умови для реалізації прав і обов’язків всіх учасників навчального процесу. У ЗЗСО «Камінь-Каширський ліцей» №2 вивчається думка батьків щодо цього питання. За результатами анкетування у більшості випадків (**87,6%**) батьки стверджують, що права учасників освітнього процесу не порушуються. Інколи порушуються, але вирішуються (**11,4%**). За результатами опитування педагогічних працівників **82%** учителів зазначили, що у ліцеї не порушуються їхні права, а **18%** - переважно не порушуються. За

підсумками опитування дітей виявлено, що **39,6%** респондентів відповіли, що їхні права не порушуються, в той же час **54,9%** відповіли на питання - переважно не порушуються. Отже, більшість дітей вважають, що їхні права в освітньому закладі не порушуються.

4.4.2. Управлінські рішення приймаються з урахуванням пропозицій учасників освітнього процесу.

Учасники освітнього процесу мають можливість впливати на прийняття управлінських рішень. Для педагогічних працівників це наради, обговорення, внесення пропозицій тощо. Для учнів – регулярне спілкування, постійна комунікація з учнівським самоврядуванням, залучення учнів до обговорення важливих для діяльності закладу рішень. Особлива увага звертається на підтримку співпраці між педагогічними працівниками, які мають професійно, конструктивно та толерантно спілкуватися і взаємодіяти з колегами заради досягнення кращих результатів освітнього процесу. Для цього керівництво підтримує та заохочує участь педагогів у різноманітних формах професійного спілкування: як формалізованих (семінари, конференції, вчительські конференції у форматі EdCamp тощо) так і неформальних – у вигляді спільних екскурсій, туристичних поїздок, шкільних свят тощо.

Керівництво закладу підтримує освітні та громадські ініціативи учасників освітнього процесу, які спрямовані на сталий розвиток закладу та участь у житті місцевої громади (культурні, спортивні, екологічні проекти, заходи). Педагогічні працівники беруть активну участь в усіх заходах, які організовуються в місті і районі. Колектив навчального закладу підтримує дієвий сталий зв'язок з місцевою громадою . Директор навчального закладу Митчик Т.Й. обрана депутатом місцевої громади. Здобувачі освіти відгукуються на всі ініціативи місцевої громади, зокрема, беруть активну участь у відзначенні державних свят, спортивних і туристичних змаганнях. Разом з тим, в цьому напрямку є можливість активізувати роботу, так як за результатами анкетування (п.п.34 -36) більшість здобувачі освіти бере участь у заходах, які організовуються у класі, менше - у шкільних заходах і найменше ініціатив на рівні громади.

Керівництво навчального закладу сприяє громадській активності всіх учасників навчального процесу. Постійно співпрацює не тільки з батьківським комітетом навчального закладу, але і всіма батьками. Керівництво школи відкрите для спілкування з усіма бажаними. Регулярно, в робочі дні, ведеться особистий прийом учасників освітнього процесу керівниками закладу. Налагоджено прямий постійний зв'язок (створено групи у вайбері) дітей, батьків і вчителів.

Управлінські рішення приймаються з урахуванням пропозицій учасників освітнього процесу. Про це свідчать результати анкетування (п.33), де переважна більшість здобувачів освіти підтвердили врахування їх думки при оформленні дизайну навчальних кабінетів і закладу, визначення профілю навчання , визначення курсів за вибором, тематики гуртків, організації дозвілля.

В Камінь-Каширському ліцеї управлінський процес побудований таким чином, що всі важливі рішення приймаються після ретельного збору інформації, аналізу та обговорення учасниками освітнього процесу, оскільки тримати в полі зору такий великий заклад складно. Як правило, над вирішенням складних завдань працює команда, у якій кожен її член виконує певні обов'язки. В навчальному закладі вивчається думка всіх учасників освітнього процесу при прийнятті важливих управлінських рішень. Постійно практикується створення робочих груп з числа батьків і вчителів при підготовці питань на батьківські збори та при прийнятті рішень по організації навчального процесу. При аналізі анкети для батьків на питання «Чи завжди вам вдається поспілкуватися з керівництвом закладу освіти і досягти взаєморозуміння?», 61,3 % відповіли «так» і 34,2% - переважно «так».

Суттєво впливає на рівень довіри до закладу те, що керівництво завжди вчасно розглядає звернення учасників освітнього процесу та вживає заходи, спрямовані на вирішення проблем, про які йдеться у зверненні.

Заклад освіти оприлюднює інформацію про свою діяльність на відкритих загальнодоступних ресурсах. Керівництво організовує діяльність закладу освіти на умовах інформаційної відкритості та комунікації з учасниками освітнього процесу і громадою. Інформаційна відкритість забезпечує наявність закладу освіти майданчиків для інформування учасників освітнього процесу: повідомлення на сайті Камінь-Каширського ліцею, інших загальнодоступних електронних ресурсах, на дошках оголошень, публікація інформаційних листів, шкільної преси тощо. Найважливішим компонентом цієї роботи є виконання вимог статті 30 Закону України «Про освіту», яка визначає, що саме заклад має оприлюднювати в обов'язковому порядку. Заклад освіти забезпечує на сайті Камінь-Каширського ліцею відкритий доступ до такої інформації та документів: - Статут; ліцензії на провадження освітньої діяльності; освітні програми, що реалізуються в закладі, та перелік освітніх компонентів, що передбачені ними; річний звіт про діяльність закладу; правила прийому до закладу; правила поведінки здобувачів освіти;

- структура та органи управління; кадровий склад закладу; територію обслуговування, закріплену за закладом освіти його засновником; ліцензований обсяг та фактична кількість осіб.

Найбільш ефективними є оперативні наради при директору, учасниками якої є заступники директора ліцею та психологічна служби. При потребі на такі наради запрошуються класні керівники, бібліотекар, медична сестра, завідувач шкільної їдальні та інші працівники. Під час засідань підсумовується виконана робота і складається план наступних дій з урахуванням актуальних питань та пропозицій учасників освітнього процесу. При прийнятті управлінських рішень дирекція виносить важливі питання на розгляд ради ліцею, піклувальної ради. Часто рішення приймаються за присутності педколективу методом відкритого голосування. Результати опитування педагогів показали, що **82,4%** вчителів вважають, що керівництво враховує їх пропозиції щодо підвищення якості освітнього процесу; **17,6%** зауважили - переважно «так». На питання, чи їх

думка враховується при прийнятті важливих управлінських рішень, ствердно відповіли **49%** батьків, проте **46%** батьків вважають, що частково враховується.

Директор відкрита для спілкування. Керівництво створює умови для діяльності органів громадського самоврядування в закладі освіти та сприяє їхній участі у вирішенні питань щодо діяльності закладу освіти. Створює умови для здійснення дієвого та відкритого громадського нагляду (контролю) за діяльністю закладу освіти. Про це свідчать результати опитування, які проведені з керівником та представниками учнівського самоврядування та результати анкетування здобувачів освіти. Учні часто звертаються до дирекції з пропозиціями чи проблемними питаннями шкільного життя. На питання «**Чи розглядаються в ліцеї їх звернення**» **42,7 %** учнів відповіли позитивно, а **36%** стверджують, що звернення приймаються, але деякі з них не розглядаються. За підсумками опитування педпрацівників на запитання «Керівництво відкрите для спілкування», так вважають **90,2%** педагогів, **9,8%** відповіли- переважно так. **26%** учнів зазначили, що керівництво ліцею доступне та відкрите для спілкування; **51,6%** респондентів відповіли-переважно «так». Найчастіше учні беруть участь у питаннях: з оформлення та дизайну навчальних кабінетів, визначення курсів за вибором і факультативів, тематика гуртків, організації дозвілля. Учні були залучені до розроблення правил внутрішнього розпорядку та визначення профілю навчання.

4.4.3. Керівництво закладу освіти створює умови для розвитку громадського самоврядування.

Керівництво закладу підтримує освітні та громадські ініціативи учасників освітнього процесу, які спрямовані на сталий розвиток закладу та участь у житті місцевої громади (культурні, спортивні, екологічні проекти, заходи). Педагогічні працівники беруть активну участь в усіх заходах, які організовуються в місті і районі. Колектив навчального закладу підтримує дієвий сталий зв'язок з місцевою громадою. Директор навчального закладу Митчик Т.Й. обрана депутатом місцевої громади. Здобувачі освіти відгукуються на всі ініціативи місцевої громади, зокрема, беруть активну участь у відзначенні державних свят, спортивних і туристичних змаганнях. Разом з тим, в цьому напрямку є можливість активізувати роботу, так як за результатами анкетування більшість здобувачі освіти бере участь у заходах, які організовуються у класі, менше - у шкільних заходах і найменше ініціатив на рівні громади.

Керівництво навчального закладу сприяє громадській активності всіх учасників навчального процесу. Постійно співпрацює не тільки з батьківським комітетом навчального закладу, але і всіма батьками. Керівництво школи відкрите для спілкування з усіма бажаючими. Регулярно ведеться особистий прийом керівниками закладу учасників освітнього процесу в робочі дні. Налагоджено прямиий постійний зв'язок (створено групи у вайбері) дітей, батьків і вчителів.

В навчальному закладі вивчається думка всіх учасників освітнього процесу при прийнятті важливих управлінських рішень. Постійно практикується створення робочих груп з числа батьків і вчителів при підготовці питань на батьківські збори та при прийнятті рішень по організації навчального процесу. При аналізі анкети для батьків на питання **«Чи завжди вам вдається поспілкуватися з керівництвом закладу освіти і досягти взаєморозуміння?»**, **61,3 %** відповіли «так» і **34,2%** - переважно «так».

Керівництво Камінь-Каширському ліцею створює належні умови для розвитку громадського самоврядування. Основою створення в ліцеї умов для якісної освіти є послідовне запровадження та підтримка керівництвом закладу педагогіки партнерства між усіма учасниками освітнього процесу. Для цього в закладі створені необхідні умови для діяльності різноманітних форм громадського самоврядування. Зокрема, створена та функціонує рада школи, піклувальна рада, батьківська рада, учнівське самоврядування тощо. Керуючись Законом України «Про освіту», відповідно до статті 28 цього Закону для вирішення питань організації та забезпечення освітнього процесу в закладі, захисту прав та інтересів учасників, їх участі у громадському нагляді (контролі) у нашому закладі освіти створено і діють такі органи громадського самоврядування:

- орган самоврядування працівників Камінь-Каширського ліцею – профспілкова організація. Традиційним в колективі є обговорення проєкту колективного договору;

- орган самоврядування здобувачів освіти створений на конференції, до якого входять президент ліцею, міністри... У ліцеї було організовано передвиборчу та виборчу компанії. Президента вибирали закритим голосуванням.

Відкритість, прозорість, взаємна співпраця всіх учасників навчального процесу стали основоположними принципами роботи навчального закладу. Дотримуючись цих принципів, Камінь-Каширський ліцей побудував ефективну модель партнерства між усіма учасниками освітнього процесу. Насамперед, ретельно дотримуючись принципу добровільності, органи громадського самоврядування у закладі освіти створюються «за ініціативою учасників освітнього процесу», представники громадського самоврядування отримали реальні можливості для дієвого впливу на значущі аспекти функціонування Камінь-Каширського ліцею. Все це обговорено та схвалено всіма учасниками освітнього процесу, кого ці процедури стосуються на загальношкільній конференції та відображається в основних установчих документах, насамперед, Статуті закладу освіти. Керівництво залучає громадське самоврядування і до розроблення інших важливих документів закладу освіти, які визначають його освітню діяльність: «Правил поведінки учасників освітнього процесу», «Правил внутрішнього розпорядку», Стратегії розвитку, річного плану роботи... Конструктивна співпраця, партнерство в освіті мають позитивні наслідки не лише для учнів, які через демократичні процедури опановують права та обов'язки громадянина суспільства, але й для самого ліцею. Бо таким чином,

вирішується болюча проблема - криза довіри до освіти. На запитання **«Наскільки Ви погоджуєтесь із твердженням: керівництво підтримує ініціативи педпрацівників щодо розвитку закладу і місцевої громади»** 93% педагогів відповіли позитивно, 5% - переважно так. Саме відкритість керівництва закладу освіти, його готовність чути і враховувати думки та пропозиції всіх учасників освітнього процесу формує більш високий рівень довіри до освіти, без чого неможлива впевнена та ефективна робота ліцею.

4.4.4. Керівництво закладу освіти сприяє виявленню громадської активності та ініціативи учасників освітнього процесу, їх участі в житті місцевої громади.

Камінь-Каширський ліцей підтримує ініціативи, постійно розвивається, вдосконалює свою діяльність, знаходить нові шляхи для сталого розвитку закладу освіти. Ці процеси неможливі без активної участі всіх учасників освітнього процесу, які керівництво закладу підтримує та заохочує. Постійно діють канали комунікації між учасниками освітнього процесу та керівництвом закладу. Загальним правилом є таке: будь-яка пропозиція від будь-кого з учасників освітнього процесу обов'язково розглядається керівництвом закладу – і на неї є обґрунтована відповідь. З метою залучення додаткових коштів для розвитку закладу тісно співпрацюємо з підприємцями, депутатами, меценатами. Освітні заклади нашої громади не можуть і не функціонують відокремлено від життя громади. Тісна співпраця Камінь-Каширського ліцею із закладами освіти, культури, здоров'я та бізнесу у громадському житті є значущим фактором формування у здобувачів освіти активної громадянської позиції та відповідальності за власне життя і за добробут та розвиток Камінь-Каширської громади.

4.4.5. Режим роботи закладу освіти та розклад занять враховують вікові особливості здобувачів освіти, відповідають їх освітнім потребам.

Режим роботи закладу освіти та розклад навчальних занять враховують вікові особливості здобувачів освіти, відповідають їх освітнім потребам та задовільняють батьків. Аналізуючи звернення батьків до керівництва навчального закладу виявлено, що не було жодної скарги чи зауваження щодо режиму роботи закладу чи розкладу занять. На початку навчального року питання режиму роботи навчального закладу було розглянуто на батьківських зборах батьків четвертокласників. Розклад занять забезпечує рівномірне навчальне навантаження відповідно вікових особливостей здобувачів освіти. За результатами їх анкетування розклад цілком задовільняє **13,2%**, а **69,2%** переважно задовільняє.

Керівництво закладу, виходячи з вимог до сучасної школи, для розкриття природних здібностей, вибір учня і його батьків та підготовки здобувачів освітнього процесу до майбутньої професії та конкуренції на ринку праці, створює умови для реалізації індивідуальних освітніх траєкторій. В навчальному закладі здійснюється профільна освіта в старших класах: математичний та історичний профіль. В середній школі викладається три іноземні мови – англійська і німецька, за бажанням дітей – польська мова.

4.4.6. У закладі освіти створюються умови для реалізації індивідуальної освітньої траєкторії учнів.

У закладі освіти створюються умови для реалізації індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів освіти. Індивідуальні освітні траєкторії реалізують вчителі: через індивідуальні завдання окремим учням, визначення освітньої мети для конкретної дитини відповідно до здібностей та академічних успіхів учня. Наш заклад освіти надає перевагу індивідуальній освітній траєкторії, яка дозволяє зробити освітній процес комфортним для учнів, забезпечує індивідуальний прогрес дитини з особливими освітніми потребами в оволодінні ключовими компетентностями. Користування індивідуальною освітньою траєкторією в нашому закладі освіти спостерігається в організації інклюзивного навчання, а також в організації дистанційної форми навчання.

В умовах пандемії навчальний заклад працював дистанційно. До навчання були залучені керівництво, педагогічні працівники закладу, практичний психолог, вчитель з фізичної реабілітації, здійснювалась комунікація з батьками дітей. Учитель в умовах реалізації завдання освітнього процесу став наставником, консультантом, координатором для дитини. В умовах карантину відбувалось забезпечення індивідуальної освітньої траєкторії з використанням технології дистанційного навчання. Для цього заклад освіти проводив такі організаційні заходи:

- використання існуючих платформ (сайт Камінь-Каширського ліцею), робота на інтернет-платформі Google Meet, ухваленій педагогічною радою закладу, створення власних інтернет-платформ, де розміщуються освітні ресурси та здійснюється комунікація,
- розроблення індивідуальних завдань для виконання.

Вимога 4.5. Формування та забезпечення реалізації політики академічно доброчесності Критерій 4.5.1. Заклад освіти впроваджує політику академічної доброчесності

Внутрішня система забезпечення якості освіти ЗЗСО «Камінь-Каширський ліцей» №2 передбачає механізми забезпечення академічної доброчесності, розроблено Положення про академічну доброчесність (протокол №1 від 31.08.2021р.), введено в дію наказом директора (№78 від 31.08.2021р.) та оприлюднено на сайті ліцею

Класними керівниками на батьківських та класних зборах проведено роз'яснювальну роботу щодо дотримання академічної доброчесності. Дане питання розглядалося на засіданні педагогічної спільноти вчителів математики «Академічна доброчесність».

З метою запобігання порушень норм академічної доброчесності педагогічні працівники здійснюють просвітницьку роботу серед здобувачів освіти в різних формах, а саме: більша частка опитаних знайомлять учнів з основами авторського права та проводять профілактичні бесіди щодо

дотримання академічної доброчесності, використовують в навчальному процесі завдання, які унеможливають списування, також педагоги використовують методичні розробки для формування основ академічної доброчесності. В приміщенні закладу та класних кімнатах наявна інформація про академічну доброчесність, питання дотримання норм академічної доброчесності висвітлюється на шкільному сайті.

В свою чергу, адміністрація закладу здійснює періодичний моніторинг стану дотримання норм академічної доброчесності учасниками освітнього процесу, шляхом публікацій педагогічних працівників, опитувань педагогічних працівників і учнів, спостережень за проведенням навчальних занять. Вивчаючи результати анкетування і спостереження було виявлено, що в цілому організація педагогічної діяльності закладу сприяє формуванню доброчесної поведінки всіх учасників освітнього процесу.

Критерій 4.5.2. Керівництво закладу освіти сприяє формуванню в учасників освітнього процесу негативного ставлення до корупції

Адміністрація закладу приділяє належну увагу проведенню освітніх та інформаційних заходів, які формують негативного ставлення до корупції. в учасників освітнього процесу. У закладі проводиться просвітницька робота з учасників освітнього процесу, яка спрямована на несприйняття будь-яких корупційних прав та формування та формування активної громадянської позиції. (круглі столи, зустрічі та зустрічі з працівниками Камінь-Каширською окружної прокуратури)

За результатами опитування здобувачів освіти на запитання «У яких формах вчителі і керівництво інформують вас про негативне ставлення до корупції?»

- під час уроків – **23 %**;
- бесід – **43%**;
- **31%** здобувачів освіти стверджують, що взагалі не отримують такої інформації.